

Justitiekommitténs betänkande 2021/22:JuU28

Vapenfrågor

Sammanfattning

Utskottet föreslår 13 tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden om vapenfrågor. Förslagen rör i korthet följande frågor (eventuella reservationer anges inom parentes):

- EU:s vapendirektiv (s. 10 f.). (S, C, V, MP)
- Översyn av vapenlagstiftningen (s. 10 f.). (S, C, V, MP)
- Ny tillståndsmyndighet för vapenlicensärenden (s. 15 f.). (S, V, MP)
- Handläggning av vapenlicensärenden (s. 18 f.). (S, V, MP)
- Tidsbegränsade licenser (s. 21 f.). (S, V, L, MP)
- Synnerliga skäl i vapenlagen (s. 24 f.). (S, V, L, MP)
- Licenshantering vid vapenbyte (s. 26 f.). (S, V, MP)
- Krav för vapenlicens (s. 28 f.). (S, V, MP)
- Utökad vapengarderob (s. 29 f.). (S, V, MP)
- Europeiskt skjutvapenpass (s. 32 f.). (S, V, L, MP)
- Handel med vapen, (s. 34 f.). (S, V, L, MP)
- Tillsyn av skjutbanor (s. 36 f.). (S, V, MP)
- Regelverket för vapensamlare (s. 42 f.). (S, V, L, MP)

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden, bl.a. med hänvisning till pågående utrednings- och beredningsarbete.

I betänkandet finns totalt 16 reservationer (S, M, SD, C, V, KD, L, MP) och sex särskilda yttranden (M, SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

Cirka 80 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	9
Utskottets överväganden	10
EU:s vapendirektiv och en sammanhållen vapenlagstiftning	10
Ny tillståndsmyndighet för vapenärenden	15
Handläggning av vapenlicensärenden	18
Tidsbegränsade licenser	21
Synnerliga skäl i vapenlagen	24
Licenshantering vid vapenbyte	26
Krav för vapenlicens	28
Utökad vapengarderob	29
Europeiskt skjutvapenpass	32
Handel med vapen	34
Tillsyn av skjutbanor	36
Vapenbrott	37
Kontroll av vapen och ammunition	39
Vapen till våldsbejakande extremister	40
Regelverket för vapentillverkning	41
Regelverket för vapensamlare	42
Motioner som bereds förenklat	43
Reservationer	44
1. EU:s vapendirektiv, punkt 1 (S, C, V, MP)	44
2. Översyn av vapenlagstiftningen, punkt 2 (S, C, V, MP)	45
3. Ny tillståndsmyndighet för vapenärenden, punkt 3 (S, V, MP)	45
4. Handläggning av vapenlicensärenden, punkt 4 (S, V, MP)	46
5. Tidsbegränsade licenser, punkt 5 (S, V, L, MP)	46
6. Synnerliga skäl i vapenlagen, punkt 6 (S, V, L, MP)	47
7. Licenshantering vid vapenbyte, punkt 7 (S, V, MP)	47
8. Krav för vapenlicens, punkt 8 (S, V, MP)	48
9. Utökad vapengarderob, punkt 9 (S, V, MP)	48
10. Europeiskt skjutvapenpass, punkt 10 (S, V, L, MP)	49
11. Handel med vapen, punkt 11 (S, V, L, MP)	49
12. Tillsyn av skjutbanor, punkt 12 (S, V, MP)	50
13. Vapenbrott, punkt 13 (SD, KD, L)	50
14. Vapen till våldsbejakande extremister, punkt 15 (C, L)	51
15. Regelverket för vapentillverkning, punkt 16 (M)	51
16. Regelverket för vapensamlare, punkt 17 (S, V, L, MP)	52
Särskilda yttranden	53
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 18 (M)	53
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 18 (SD)	53
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 18 (C)	53
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 18 (V)	53
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 18 (KD)	53
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 18 (L)	54
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	55
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	55

Bilaga 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	64
---	----

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

EU:s vapendirektiv och en sammanhållen vapenlagstiftning

1. EU:s vapendirektiv

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om EU:s vapendirektiv och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 7 och

2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 32.

Reservation 1 (S, C, V, MP)

2. Översyn av vapenlagstiftningen

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om en översyn av vapenlagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:684 av Mikael Eskilandersson (SD),

2021/22:2903 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 4,

2021/22:3578 av Lars Beckman (M),

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 3 och 19 samt

2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 15 och

bifaller delvis motion

2021/22:3975 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 39.

Reservation 2 (S, C, V, MP)

Ny tillståndsmyndighet för vapenärenden

3. Ny tillståndsmyndighet för vapenärenden

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om ny tillståndsmyndighet för vapenärenden och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 1 och

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 18.

Reservation 3 (S, V, MP)

Handläggning av vapenlicensärenden

4. Handläggning av vapenlicensärenden

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om handläggningen av vapenlicensärenden och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 2 och

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1 och

bifaller delvis motion
2021/22:3250 av John Widegren (M).

Reservation 4 (S, V, MP)

Tidsbegränsade licenser

5. Tidsbegränsade licenser

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om tidsbegränsade licenser och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 4 och
2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 10.

Reservation 5 (S, V, L, MP)

Synnerliga skäl i vapenlagen

6. Synnerliga skäl i vapenlagen

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om synnerliga skäl i vapenlagen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 5 och
2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 14.

Reservation 6 (S, V, L, MP)

Licenshantering vid vapenbyte

7. Licenshantering vid vapenbyte

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om licenshantering vid vapenbyte och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 12 och
2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 29.

Reservation 7 (S, V, MP)

Krav för vapenlicens

8. Krav för vapenlicens

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om krav för vapenlicens och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 22 och
2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 30 och
bifaller delvis motion
2021/22:3490 av Marléne Lund Kopparklint (M).

Reservation 8 (S, V, MP)

*Utökad vapengarderob***9. Utökad vapengarderob**

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om utökad vapengarderob och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:687 av Mikael Eskilandersson (SD),

2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 9,

2021/22:2903 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 3 och

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 4.

Reservation 9 (S, V, MP)

*Europeiskt skjutvapenpass***10. Europeiskt skjutvapenpass**

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om europeiskt skjutvapenpass och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:633 av Mats Green (M),

2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 13 och

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 5.

Reservation 10 (S, V, L, MP)

*Handel med vapen***11. Handel med vapen**

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om handel med vapen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 33 och

avslår motion

2021/22:1343 av Mattias Jonsson och Anna Johansson (båda S).

Reservation 11 (S, V, L, MP)

*Tillsyn av skjutbanor***12. Tillsyn av skjutbanor**

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om tillsyn av skjutbanor och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:685 av Mikael Eskilandersson (SD),

2021/22:1380 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 3,

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 15 och

2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 37 och

bifaller delvis motion

2021/22:1848 av Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M).

Reservation 12 (S, V, MP)

Vapenbrott

13. Vapenbrott

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 14 och

2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 9–11.

Reservation 13 (SD, KD, L)

Kontroll av vapen och ammunition

14. Kontroll av vapen och ammunition

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2225 av Erik Ottoson (M) yrkande 3 och

2021/22:2484 av Robert Halef (KD).

Vapen till våldsbejakande extremister

15. Vapen till våldsbejakande extremister

Riksdagen avslår motion

2021/22:3984 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 14.

Reservation 14 (C, L)

Regelverket för vapentillverkning

16. Regelverket för vapentillverkning

Riksdagen avslår motion

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 21.

Reservation 15 (M)

Regelverket för vapensamlare

17. Regelverket för vapensamlare

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om regelverket för vapensamlare och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:1860 av Sten Bergheden (M) och

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 20.

Reservation 16 (S, V, L, MP)

Motioner som bereds förenklat

18. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 19 april 2022

På justitieutskottets vägnar

Andreas Carlson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Petter Löberg (S), Louise Meijer (M), Adam Marttinen (SD), Johan Hedin (C), Katja Nyberg (SD), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Tobias Andersson (SD), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Sten Bergheden (M), Magnus Oscarsson (KD), Joar Forssell (L), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 80 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22. Motionsyrkandena handlar bl.a. om EU:s vapendirektiv, en översyn av vapenlagstiftningen, vapenlicenser och andra frågor som rör vapen. Yrkandena finns i bilaga 1. Av dessa behandlas ca 40 i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. Dessa yrkanden finns i bilaga 2.

Justitie- och inrikesminister Morgan Johansson besökte den 17 februari 2022 utskottet och informerade om regeringens arbete med att genomföra 2017 års ändringsdirektiv.

Utskottets överväganden

EU:s vapendirektiv och en sammanhållen vapenlagstiftning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att implementera EU:s vapendirektiv på en miniminivå och tillkänner detta för regeringen.

Riksdagen ställer sig även bakom det som utskottet anför om en översyn av vapenlagstiftningen och tillkänner detta för regeringen.

Jämför reservation 1 (S, C, V, MP) och 2 (S, C, V, MP).

Motionerna

I kommittémotionerna 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 7 och 2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 32 vill motionärerna att riksdagen ska tillkänna att 2017 års ändringsdirektiv ska genomföras i svensk rätt på en miniminivå och inte gå längre än vad direktivet kräver.

I kommittémotion 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att utan dröjsmål göra en översyn av vapenlagstiftningen och det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar för att skapa ett regelverk som underlättar för jakt, sportskyttar och samlare och minskar arbetsbördan för tillståndsmyndigheten. I samma motion yrkande 19 begärs en översyn av vapenlagstiftningen i syfte att göra en tydligare skillnad mellan illegala vapen och förseelser som begås av en person som har eller har haft licens till det vapen som förseelsen avser. Liknande yrkanden framställs i kommittémotion 2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 15 samt i motionerna 2021/22:684 av Mikael Eskilander (SD), 2021/22:2903 av Ann-Sofie Alm (M) och 2021/22:3578 av Lars Beckman (M). Även i kommittémotion 2021/22:3975 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 39 begärs denna typ av översyn. Motionärerna vill även att lagen om explosiva varor och lagen om krigsmateriel ska reformeras i samma syfte.

Bakgrund

Gällande rätt

De generella förutsättningarna för att en enskild person ska beviljas tillstånd att inneha skjutvapen finns i 2 kap. 4–6 a §§ vapenlagen. De krav som ställs upp är bl.a. att vapnet ska behövas för ett godtagbart ändamål och att det skäligen kan antas att vapnet inte kommer att missbrukas.

För att tillstånd ska beviljas till helautomatiska vapen eller enhandsvapen krävs dessutom att det finns synnerliga skäl (6 §). Tillstånd för en enskild att inneha helautomatiska vapen eller enhandsvapen för flerskott ska tidsbegränsas till att gälla i högst fem år om inte särskilda skäl talar emot en sådan begränsning (6 a §).

Polismyndigheten är i dag ensam tillståndsmyndighet i vapenärenden (2 kap. 2 §).

Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst tre år. Om gärningen har begåtts av oaktsamhet eller om brottet är ringa, döms till böter eller fängelse i högst sex månader (9 kap. 1 § vapenlagen [1996:67]).

Om brottet är grovt döms till fängelse i lägst två och högst fem år och om brottet är synnerligen grovt döms till fängelse i lägst fyra och högst sju år.

EU:s vapendirektiv

Inom EU finns bestämmelser om kontroll av vapen i rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen förkortat vapendirektivet, och Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen, förkortat 2008 års ändringsdirektiv. I maj 2017 antogs ett nytt direktiv, Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/853 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen, förkortat 2017 års ändringsdirektiv.

2017 års ändringsdirektiv har till huvudsyfte att motverka att skjutvapen missbrukas för brottslig verksamhet. Genom ändringsdirektivet skärps vapendirektivets krav på bl.a. märkning, reglering av vapenhandlar- och vapenmäklarverksamhet, underårigas förvärv och innehav av skjutvapen, registerföring, system för övervakning under tillståndstiden, kontroll av distanshandel, förbud mot förvärv och innehav av vissa vapen och viss ammunition, omprövning av tillstånd, reglering av vapenmagasin och andra vapendelar och utbyte av information mellan medlemsstaterna.

Av 2017 års ändringsdirektiv framgår bl.a. att medlemsstaterna senast den 14 september 2018 ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa ändringsdirektivet, med undantag för vissa bestämmelser som ska sättas i kraft senast den 14 december 2019.

I december 2019 överlämnade regeringen propositionen *Reglering av vapenmagasin* (prop. 2019/20:58). I propositionen behandlades de förslag om

reglering av vapenmagasin som lämnats i promemorian Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv (Ds 2018:1). Regeringen föreslog en generell reglering av löstagbara vapenmagasin. Utskottet avstyrkte dock regeringens proposition då det ansåg att den föreslagna regleringen av löstagbara vapenmagasin drabbade fel målgrupper. I stället för att göra det svårare för gängkriminella att begå våldsbrott menade utskottet att förslaget skulle innebära mer krångel för jägare och sportskyttar att köpa, inneha, använda och förvara magasin vid jakt, träning och tävlingar. Syftet att minska tillgången till magasin borde enligt utskottets mening i stället säkerställas genom åtgärder som inte är betungande för enskilda legala vapenägare. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2019/20:JuU17, rskr. 2019/20:213).

I propositionen Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv (prop. 2020/21:42) återkom regeringen med ett lagförslag som innebar att vissa löstagbara magasin skulle regleras i vapenlagen, att kraven på märkning och registrering skulle utökas samt att vapenmäklarverksamhet skulle regleras på samma sätt som vapenhandlarverksamhet. Utskottet ansåg dock att regeringens förslag gick längre än vad ändringsdirektivet kräver, bl.a. vad gäller regleringen av vapenmagasin. Lagförslaget avstyrktes och riksdagen följde utskottets förslag, se vidare nedan under rubriken Tidigare riksdagsbehandling (bet. 2020/21:JuU11, rskr. 2020/21:167).

EU-kommissionen har inlett ett överträdelseförfarande mot Sverige för att Sverige inte helt har genomfört direktivet i svensk rätt. I ett pressmeddelande den 9 februari 2022 angav EU-kommissionen att den överlämnar ärendet till EU-domstolen.

Pågående arbete

Den 3 april 2017 fick en utredare i uppdrag att överväga hur ändringarna i det s.k. vapendirektivet skulle genomföras i svensk rätt. Utredaren fick samtidigt i uppdrag att utreda ett antal andra frågor som hade väckts på vapenlagstiftningens område. Utredaren överlämnade i juni 2018 promemorian Tillståndsprövning av vapendelar m.m. (Ds 2018:30). I promemorian lämnas ett antal förslag till ändringar i bl.a. vapenlagen och vapenförordningen. Utskottet återkommer till dessa frågor nedan.

Tidigare riksdagsbehandling

EU:s vapendirektiv

Våren 2020 behandlade utskottet motioner om införandet av 2017 års ändringsdirektiv i svensk rätt. Utskottet anförde då följande:

Vad gäller motionsyrkanden om att 2017 års ändringsdirektiv inte ska försämrå eller försvåra för jägare och sportskyttar i onödan konstaterar utskottet att syftet med direktivet, att motverka att skjutvapen missbrukas för brottslig verksamhet, är högst relevant. För att nå syftet uppställer direktivet emellertid krav på bl.a. reglering av vapenhandlar- och vapenmäklarverksamhet, registerföring, system för övervakning under

tillståndstiden, omprövning av tillstånd samt reglering av vapenmagasin och andra vapendelar. Beroende på hur dessa krav genomförs i svensk rätt finns det enligt utskottet en risk att det träffar fel målgrupper. I stället för att göra det svårare för kriminella att begå våldsbrott riskerar reglerna att i onödan försvåra för laglydiga jägare och sportskyttar. Utskottet anser således att frågan om illegala vapen måste ges högsta prioritet, men att det inte får drabba de som hanterar legala vapen på ett ansvarsfullt sätt. Det finns därför anledning för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att genomförandet av 2017 års ändringsdirektiv i svensk lagstiftning inte ska gå längre än vad direktivet kräver i de delar som riskerar att försämra eller i onödan försvåra för laglydiga jägare och sportskyttar.

Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2019/20:JuU33 s. 25 f., rskr. 2019/20:304).

I samband med att utskottet avstyrkte proposition 2020/21:42 Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv tillstyrkte utskottet motioner om att genomföra ändringsdirektivet på miniminivå, med hänsyn till den avstyrkta propositionen. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2020/21:JuU11, rskr. 2020/21:167).

I regeringens skrivelse 2021/22:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen anges att ärendet bereds i Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad.

En sammanhållen vapenlagstiftning

Motioner om att se över och modernisera vapenlagstiftningen har flera gånger tidigare behandlats av utskottet, bl.a. våren 2019 (bet. 2018/19:JuU29 s. 26 f.). Utskottet ansåg bl.a. följande (s. 28 f.):

Det är viktigt med klara och tydliga regler och en ordentlig vandelsprövning av dem som söker vapenlicens. Det är samtidigt enligt utskottets mening av vikt att samhället inte i onödan lägger hinder i vägen för skötsamma jägare och skyttar. Utskottet noterar det arbete som pågår på vapenlagstiftningens område men anser att det även behövs en mer generell översyn av det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar för att skapa ett regelverk som inte i onödan försvårar för jakt och sportskytte. Som framgår nedan föreslår utskottet att man ska se över begränsningen av antalet vapen som får ingå i en jägares vapengarderob i syfte att möjliggöra innehav av ett större antal vapen. I samband med att vapenlagstiftningen ses över bör det därutöver utredas om det är möjligt att tillåta personer och skytteföreningar att inneha fler vapen för jakt och sportskytte. Det bör även i övrigt utredas om det går att underlätta regelverken för jägare och skytteorganisationer. Vad utskottet nu anfört bör riksdagen ge regeringen till känna.

Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2018/19:298).

I samband med behandlingen av propositionen Reglering av vapenmagasin (prop. 2019/20:58) under våren 2020 behandlades även ett motionsyrkande om att regeringen ska ta fram en rättssäker, proportionerlig och funktionell sammanhållen vapenlagstiftning. Utskottet konstaterade då att riksdagen tidigare har tillkännagett att det bl.a. behövs en mer generell översyn av det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och

vapendelar för att skapa ett regelverk som inte i onödan försvårar för jakt och sportskytte. Enligt utskottet saknades det därför skäl för riksdagen att nu göra ett sådant tillkännagivande om framtagande av en ny vapenlagstiftning som motionärerna efterfrågade. Motionen avstyrktes, vilket riksdagen ställde sig bakom (bet. 2019/20:JuU17, rskr. 2019/20:213).

Även vid behandlingen av propositionen En strängare syn på hantering av vapen och explosiva varor (prop. 2019/20:200, bet. 2020/21:JuU5, rskr. 2020/21:31) behandlade utskottet motionsyrkanden om en översyn av vapenlagstiftningen. Utskottet anförde att det var viktigt att skilja på den legala vapenhantering som sker i t.ex. jakt- och sportskyttesammanhang och den illegala vapenhantering som sker i kriminella miljöer. Utskottet anförde vidare följande (s. 17 f.):

När det gäller motionsyrkanden om en översyn av vapenlagstiftningen konstaterar utskottet att riksdagen tidigare har tillkännagett för regeringen att det behövs en mer generell översyn av det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar för att skapa ett regelverk som inte i onödan försvårar för jakt och sportskytte. Enligt utskottet är det angeläget att en sådan översyn kommer till stånd, och genom regeringens förslag i detta ärende blir det än tydligare. Medan det är av stor vikt att komma till rätta med den illegala hanteringen och användningen av vapen så riskerar strängare straff och utökade kvalifikationsgrunder att även drabba den legala vapenägare som gör sig skyldig till en felaktig hantering av sitt vapen. Det bör därför göras en tydligare skillnad i vapenlagstiftningen mellan hanteringen av illegala vapen i det som kan betecknas som kriminella miljöer och en felaktig hantering av vapen som används för jakt och skytte, där den som begår felet har eller har haft licens för det vapen som förseelsen avser. Det sistnämnda fallet bör typiskt sett ses som ringa i jämförelse med ett illegalt innehav av vapen i en kriminell miljö. I den översyn som enligt tidigare tillkännagivanden ska genomföras bör det därför övervägas om det bör göras en uppdelning av vapenlagen där bestämmelser för jakt- och sportskyttars vapenhantering behandlas åtskilt från de straffrättsliga bestämmelser som ska komma till rätta med den illegala vapenhanteringen. Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen.

Utskottet tillstyrkte de aktuella motionerna och riksdagen följde utskottets förslag.

Slutligen har utskottet behandlat motioner om en översyn av vapenlagstiftningen i samband med behandlingen av propositionen Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv (prop. 2020/21:42, bet. 2020/21:JuU11). Utskottet avstyrkte då motionerna med hänvisning till tidigare tillkännagivanden. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2020/21:167).

I regeringens skrivelse 2021/22:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen anges att ärendet bereds i Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Som framgår av redogörelsen har riksdagen vid två tidigare tillfällen tillkännagett för regeringen att genomförandet av 2017 års ändringsdirektiv i svensk lagstiftning inte ska gå längre än vad direktivet kräver i de delar som riskerar att försämra eller i onödan försvåra för laglydiga jägare och sportskyttar. Trots det har regeringen försökt att gå fram med förslag som enligt utskottet har inneburit en överimplementering av direktivet. Sedan riksdagen senast tydliggjorde detta genom att rösta nej till regeringens förslag i frågan, har regeringen haft över ett år på sig att återkomma med ett nytt förslag på en faktisk miniminivå. Regeringen synes dock inte ha vidtagit någon beredningsåtgärd i ärendet under den tiden. Utskottet anser att det nu åligger regeringen att vidta de beredningsåtgärder som krävs och skyndsamt återkomma till riksdagen med ett förslag som innebär att ändringsdirektivet genomförs på miniminivå. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed tillstyrker utskottet motionerna 2021/22:3782 (M) yrkande 7 och 2021/22:3877 (KD) yrkande 32.

Riksdagen har, som framkommit ovan, även efterfrågat en mer generell översyn av vapenlagstiftningen. Enligt utskottet är det angeläget att en sådan nu kommer till stånd så snart som möjligt. Översynen bör syfta till att skapa ett regelverk som inte i onödan försvårar för jakt och sportskytte samt till att göra en tydligare åtskillnad mellan bestämmelser för jakt- och sportskyttars vapenhantering och de straffrättsliga bestämmelser som syftar till att komma till rätta med den illegala vapenhanteringen. Inom ramen för en sådan översyn kan det även vara lämpligt att behandla det stora antal tillkännagivanden som riksdagen gjort till regeringen i andra vapenfrågor, och som utskottet återkommer till i följande avsnitt. Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen. Därmed tillstyrker utskottet motionerna 2021/22:684 (SD), 2021/22:2903 (M), 2021/22:3578 (M), 2021/22:3782 (M) yrkande 3 och 19 samt 2021/22:4189 (KD) yrkande 15 och tillstyrker delvis 2021/22:3975 (L) yrkande 39.

Ny tillståndsmyndighet för vapenärenden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om en ny tillståndsmyndighet för vapenlicensärenden och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 3 (S, V, MP).

Motionerna

I kommittémotionerna 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 18 och 2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 1 begärs en

utredning om möjligheten att flytta vapenlicensärenden till en ny jakt- och viltmyndighet enligt tidigare tillkännagivande i frågan.

Bakgrund

Enligt 2 kap. 2 § vapenlagen är det Polismyndigheten som prövar frågor om tillstånd enligt lagen. Detta omfattar bl.a. frågor om tillstånd för att inneha skjutvapen eller ammunition.

Jaktlagsutredningen lämnade 2013 i delbetänkandet Viltmyndigheten – jakt och viltförvaltning i en ny tid (SOU 2013:71) ett förslag om inrättandet av en ny sammanhållen myndighet för jakt och viltförvaltning – Viltmyndigheten. I förslaget nämns dock inget om att flytta över handläggningen av vapenlicensärenden till den nya myndigheten.

Miljö- och jordbruksutskottet föreslog, i samband med att regeringen beslutade att avsluta Jaktlagsutredningens uppdrag i förtid, ett tillkännagivande om att det, i enlighet med förslaget från utredningen, borde inrättas en ny myndighet för jaktfrågor och viltförvaltning (bet. 2014/15: MJU9 s. 15). Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2014/15:154).

I regeringens skrivelse 2015/16:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen bemötte regeringen tillkännagivandet (s. 154). Regeringen angav att Jaktlagsutredningens delbetänkande hade remitterats och att bedömningen var att vissa aspekter av en eventuell ny myndighet krävde ytterligare utredning. Regeringen anförde även att frågorna analyserades och att ärendet bereddes vidare.

Miljö- och jordbruksutskottet ansåg våren 2016 att regeringen borde lägga kraft på att snarast genomföra bl.a. det tillkännagivande som riksdagen hade beslutat om ifråga om att skapa en ny myndighet för jakt och viltförvaltning. Utskottet ville se dessa angelägna frågor utredda senast under 2016 och föreslog att riksdagen skulle tillkänna detta för regeringen (bet. 2015/16: MJU19 s. 14). Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2015/16:227). Frågan bereds dock fortfarande, och i svar på en skriftlig fråga om när hon avser att genomföra riksdagens tillkännagivande om att inrätta en viltmyndighet anförde landsbygdsministern följande (fr. 2021/22:983):

Jaktlagsutredningen lämnade ett delbetänkande Viltmyndighet – jakt och viltförvaltning i en ny tid (SOU 2013:71). Betänkandet har remitterats och min bedömning, liksom tidigare statsråds, är att vissa frågor i betänkandet lämnats utestående och inte analyserats tillräckligt djupt. Olika alternativ måste noggrant övervägas och utredas. En väl utformad myndighetsstruktur är en förutsättning för en effektiv och hållbar viltförvaltning.

Regeringen agerar för att långsiktigt bygga upp förtroendefulla samarbeten med berörda aktörer i syfte att förbättra förutsättningarna för en effektiv och hållbar viltförvaltning. Viltförvaltningen utvecklas ständigt. Naturvårdsverkets strategi för svensk viltförvaltning mottogs positivt och myndigheten reviderar nu strategin som ska gälla för åren 2022–2029. Regeringen följer det arbetet. Naturvårdsverkets omfattande arbete och förslag till nya jakttider som beslutades av regeringen förra året är ett gott exempel på myndighetens arbete. Det är även regeringens

förhoppning att uppdraget till Naturvårdsverket att främja viltvården med medel ur viltvårdsfonden kommer få positiva effekter på landets viltförvaltning. Genom att Naturvårdsverket deltar mer aktivt i viltvården torde samarbetet mellan Naturvårdsverket och berörda aktörer stärkas.

Tidigare riksdagsbehandling

Justitieutskottet har flera gånger behandlat motionsyrkanden om att överföra prövningen av vapenlicensfrågor till en ny viltmyndighet. Utskottet har vid flera tillfällen avstyrkt sådana motioner, bl.a. våren 2017.

Våren 2018 behandlade utskottet liknande motionsyrkanden förenklat och dessa avstyrktes således (bet. 2017/18:JuU13).

Våren 2019 behandlade utskottet åter liknande motionsyrkanden. Utskottet vidhöll sin tidigare uppfattning och avstyrkte motionerna (bet. 2018/19:JuU29).

Även under våren 2020 avstyrktes ett liknande motionsyrkande av samma skäl, i samband med behandlingen av proposition 2019/20:58 Reglering av vapenmagasin (bet. 2019/20:JuU17).

När liknande motionsyrkanden behandlades i 2020 års betänkande om vapenfrågor anförde utskottet följande (2019/20:JuU33 s. 19 f.):

Som framgår ovan har riksdagen sedan tidigare riktat tillkännagivanden till regeringen om att inrätta en ny myndighet för jaktfrågor och viltförvaltning. Av redogörelsen nedan framgår vidare att riksdagen redan 2015 i ett tillkännagivande framhöll vikten av att vapenlicensärenden handläggs effektivt och rättssäkert och utan alltför långa handläggningstider, vilket inte fullt ut kan sägas vara fallet i dag. Det kan vidare ifrågasättas om vapenlicensärenden är en sådan uppgift som Polismyndigheten är bäst lämpad att ansvara för eller om det snarare riskerar att dra resurser från polisens kärnverksamhet. Mot denna bakgrund anser utskottet att tillståndsverksamheten för vapenlicensärenden bör flyttas från Polismyndigheten till en ny myndighet för jaktfrågor och viltförvaltning. En utredning bör därför tillsättas för att se över denna fråga.

Utskottet tillstyrkte motionerna och riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:304).

Även i 2021 års betänkande om vapenfrågor behandlades motioner med samma innebörd som föregående år. Utskottet menade att då tillgodoseendet av tillkännagivandet dröjde fanns det anledning för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att skyndsamt återkomma till riksdagen med ett sådant förslag. Utskottet tillstyrkte motionerna. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2020/21:JuU30 s. 14 f., rskr. 2020/21:398).

I regeringens skrivelse 2021/22:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen anges att ärendet bereds i Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet tidigare har konstaterat är de långa handläggningstiderna i vapenlicensärenden ett problem som drabbar landets vapenägare, och det kan ifrågasättas om vapenlicensärenden är en sådan uppgift som Polismyndigheten är bäst lämpad att ansvara för. Riksdagen har också sedan tidigare tillkännagett för regeringen att licensförandet bör överföras till en ny jakt- och viltmyndighet, dels för att en sådan myndighet kan vara bättre lämpad att bedöma de legitima användningsområdena för vapen, dels för att avlasta den redan ansträngda Polismyndigheten. Då tillgodoseendet av tillkännagivandena dröjer anser utskottet att det åter finns anledning för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att skyndsamt återkomma till riksdagen med ett sådant förslag. Utskottet tillstyrker därmed motionerna 2021/22:2509 (SD) yrkande 1 och 2021/22:3782 (M) yrkande 18.

Handläggning av vapenlicensärenden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om handläggningen av vapenlicensärenden och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 4 (S, V, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1 anför att handläggningen av vapenärenden behöver snabbas på och servicegarantier införas för att säkerställa en effektiv och rättssäker myndighetsutövning. I kommittémotion 2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 2 anför motionärerna att man bör arbeta för att förkorta handläggningstiden och införa en tidsgräns på tre veckor för en korrekt ifylld ansökan. Även i 2021/22:3250 av John Widegren (M) begärs kortare handläggningstider i vapenlicensärenden.

Bakgrund

Gällande rätt

Av 2 kap. 6 § vapenförordningen (1996:70) följer att ansökan om tillstånd att inneha skjutvapen görs skriftligen. Ansökan ska innehålla uppgifter om sökandens namn, person- eller organisationsnummer och hemvist eller säte samt om vapnets typ, fabrikat, modell och kaliber. En ansökan från en sammanslutning för jakt- eller målskytte ska också innehålla uppgifter om den plats där vapnet ska förvaras, förvaringsutrymmets beskaffenhet och vem som är ansvarig för förvaringen samt till vilken auktoriserad sammanslutning som

sammanslutningen är ansluten. Om ansökan avser ett visst bestämt vapen ska dessutom överlåtarens eller upplåtarens namn, person- eller organisationsnummer och hemvist och vapnets tillverkningsnummer anges i ansökan. Avser ansökan ett vapen som saknar uppgift om tillverkningsnummer ska annan uppgift som tillåter identifiering anges. Vid förvärv av vapen från någon annan än en vapenhandlare ska överlåtarens tillståndsbevis för vapnet bifogas, om beviset finns i behåll. I ansökan ska det antal och slag av skjutvapen som sökanden redan innehar anges. Ansökan ska också innehålla uppgifter om ändamålet med innehavet och vilka omständigheter som sökanden åberopar till stöd för sin ansökan. Ansökan lämnas in till Polismyndigheten.

Pågående arbete

Chefen för Justitiedepartementet gav den 3 april 2017 en utredare i uppdrag att utreda vissa frågor på vapenlagstiftningens område. I uppdraget ingick bl.a. att analysera för- och nackdelar med att utöka vapenhandlars uppgifter i mer okomplicerade tillståndsärenden och att ta ställning till om en sådan utökning bör göras och vad som i så fall ska omfattas av denna utökning. Uppdraget i den delen redovisades i juni 2018 genom promemorian Tillståndsprövning av vapendelar m.m. (Ds 2018:30). Utredaren bedömer i promemorian att tillståndsprövningen i vapenärenden inte med bibehållen rättssäkerhet kan föras över till vapenhandlare. För att effektivisera tillståndsprövningen och förkorta handläggningstiderna i tillståndsärenden bör enligt utredaren i stället Polismyndighetens tillståndsprövning i okomplicerade vapenärenden kunna automatiseras. Handlaren skulle då elektroniskt kunna anmäla ett tilltänkt köp till polisen, som gör en automatiserad prövning av ärendet och inom en viss kortare tid – exempelvis några dagar – utfärdar ett automatiserat tillståndsbeslut eller meddelar vapenhandlaren att det finns hinder mot att bevilja ansökan. Ges tillstånd kan handlaren därefter lämna ut vapnet till köparen.

I svar på en skriftlig fråga om vilka insatser eller beslut ministern avsåg att initiera för att korta ned handläggningstider för vapenlicenser så att de var jämlika över landet anförde landsbygdsministern följande (fr. 2021/22:932):

I enlighet med riksdagens beslut om statens budget för 2022 har Polismyndighetens anslag ökat med 50 miljoner kronor för att förkorta handläggningstiderna i vapentillståndsärenden.

Regeringen har nyligen beslutat om Polismyndighetens regleringsbrev för 2022. Av regleringsbrevet framgår att myndigheten ska redovisa hur handläggningstiderna i vapentillståndsärenden har utvecklats och hur arbetet med att effektivisera processen för vapentillstånd fortskrider. Av redovisningen ska det också framgå vilket resultat i form av kortare handläggningstider som kan förväntas på kort och lång sikt

Jag kommer således att fortsätta följa denna fråga noggrant.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motionsyrkanden om handläggningen av vapenlicensärenden.

Utskottet föreslog tillkännagivanden om kortare handläggningstider i vapenlicenser under såväl våren 2015 som våren 2016 i samband med behandlingen av motioner om polisfrågor, vilket riksdagen ställde sig bakom (bet. 2014/15:JuU16 s. 62, rskr. 2014/15:152 och bet. 2015/16:JuU20 s. 66 f.). Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2015/16:197).

I regeringens skrivelse 2017/18:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2017 anförde regeringen i huvudsak att åtgärder hade vidtagits för att förkorta handläggningstiderna i dessa ärenden, bl.a. genom uppdrag till polisen. Regeringen ansåg därför att riksdagens tillkännagivanden slutbehandlats.

Under våren 2020 behandlades åter liknande motionsyrkanden. Utskottet fann att handläggningstiderna, trots pågående arbete, fortfarande var för långa och att det drabbade såväl jägare och skyttar som vapenhandlare. Utskottet ansåg därför att det fanns skäl att åter påminna om vikten av att regeringen skulle vidta åtgärder som leder till konkreta resultat för att minska handläggningstiderna i vapenlicensärenden. Utskottet föreslog därför att riksdagen skulle ställa sig bakom det som utskottet anförde om att regeringen skulle verka för att förkorta handläggningstiderna för vapenlicensärenden och tillkännage detta för regeringen. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2019/20:JuU33 s. 21 f., rskr. 2019/20:304).

Även i 2021 års betänkande om vapenfrågor behandlades liknande motioner. Utskottet anförde bl.a. handläggningstiderna alltjämt är för långa och att det drabbar såväl jägare och skyttar som vapenhandlare. Utskottet ansåg därför att det fanns skäl för riksdagen att rikta ett nytt tillkännagivande till regeringen om att verka för att förkorta handläggningstiderna för vapenlicensärenden och att det därvid ska övervägas om det bör införas servicegarantier och ett krav på skyndsam handläggning eller en skarp tidsgräns i dessa ärenden.

Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2020/21:JuU30 s. 17 f., rskr. 2020/21:398).

I regeringens skrivelse 2021/22:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen anges att regeringen tidigare har gett Polismyndigheten i uppdrag att redovisa och utveckla arbetet med hanteringen av vapentillstånd. I Polismyndighetens regleringsbrev för 2022 har myndigheten fått ett nytt återrapporteringskrav om att redovisa hur handläggningstiderna i vapentillståndsärenden har utvecklats och hur utvecklings- och effektiviseringsarbetet inom vapentillståndsprocessen fortskrider. Punkten är inte slutbehandlad.

Utskottet ställningstagande

Utskottet, som vidhåller sin tidigare uppfattning att frågor om handläggningstider och ett enhetligt ansökningsförfarande i vapenlicensärenden är viktiga, välkomnar att polisen har fått ökat anslag för att förkorta handläggningstiderna. Samtidigt kan utskottet konstatera att handläggningstiderna alltför långt är för långa. Vidare synes regeringen inte ha vidtagit någon åtgärd för att tillgodose det som riksdagen har efterfrågat avseende servicegarantier och en skarp tidsgräns i dessa ärenden. Utskottet anser därför att det åter finns skäl för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att verka för att förkorta handläggningstiderna för vapenlicensärenden och att det därvid ska övervägas om det bör införas servicegarantier och ett krav på skyndsamt handläggning eller en skarp tidsgräns i dessa ärenden. Utskottet tillstyrker därmed motionerna 2021/22:2509 (SD) yrkande 2 och 2021/22:3782 (M) yrkande 1 samt tillstyrker delvis 2021/22:3250 (M).

Tidsbegränsade licenser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om tidsbegränsade licenser och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 5 (S, V, L, MP).

Motionerna

I kommittémotionerna 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 10 och 2021/22:2509 av Adam Martinen m.fl. (SD) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att helt slopa kravet på förnyande av tillstånd vart femte år för innehav av helautomatiska vapen och enhandsvapen.

Bakgrund

Av 2 kap. 4 § vapenlagen framgår att en enskild person kan få tillstånd att inneha skjutvapen i princip endast om den enskilde behöver vapnet för ett godtagbart ändamål. Godtagbara ändamål är enligt 2 kap. 5 a § vapenförordningen jakt, målskytte, skydd och avlivning av fällfångade djur. Om det finns synnerliga skäl får tillstånd meddelas också för andra ändamål, s.k. udda ändamål. Förutom tillstånd för skjutning för vissa ändamål kan en enskild, enligt 2 kap. 4 § vapenlagen, också meddelas innehavstillstånd om vapnet har samlar-, prydads- eller affektionsvärde.

Som en generell förutsättning för tillstånd att inneha skjutvapen gäller enligt 2 kap. 5 § första stycket vapenlagen att det skäligen ska kunna antas att vapnet inte kommer att missbrukas. Vidare förutsätter tillstånd för skjutning att vapnet är lämpat för det ändamål som tillståndet ska avse.

Vad specifikt gäller helautomatiska vapen och enhandsvapen, med undantag för start- eller signalvapen, gäller enligt 2 kap. 6 § vapenlagen att tillstånd får meddelas endast om det finns synnerliga skäl.

Enligt 2 kap. 6 a § vapenlagen ska tillstånd för en enskild att inneha helautomatiska vapen eller enhandsvapen för flerskott tidsbegränsas till att gälla i högst fem år. Det gäller dock inte om särskilda skäl talar emot en sådan begränsning. När det gäller helautomatiska vapen och enhandsvapen för flerskott görs alltså en omprövning som regel med femårsintervall.

Tidigare riksdagsbehandling

Våren 2019 behandlade utskottet motionsyrkanden om tidsbegränsade tillstånd. Utskottet menade att då det dagligen görs automatiska slagningar mot belastnings- och misstankeregister kunde det ifrågasättas om systemet med tidsbegränsade licenser fyller någon egentlig funktion och inte bara i onödan försvårar för aktiva och seriösa skyttar. Mot denna bakgrund ansåg utskottet att reglerna för innehav av helautomatiska vapen och enhandsvapen borde förenklas och att man borde överväga att slopa kravet på förnyande av tillstånd vart femte år. Detta borde riksdagen ge regeringen tillkänna. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2018/19:JuU29 s. 29 f., rskr. 2018/19:298).

År 2020 fann utskottet åter skäl att rikta ett sådant tillkännagivande till regeringen då någon utredning ännu inte hade tillsatts. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2019/20:JuU33 s. 30, rskr. 2019/20:304).

Vid behandling av regeringens proposition Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv behandlades även motioner om tidsbegränsade licenser (bet. 2020/21:JuU11 s. 17 f.). Utskottet anförde följande:

Som framgår ovan har riksdagen vid två tillfällen tillkännagett för regeringen att reglerna för innehav av helautomatiska vapen och enhandsvapen bör förenklas och att man bör överväga att slopa kravet på förnyande av tillstånd vart femte år. Regeringen tar upp dessa tillkännagivanden i propositionen men anser att den bedömning som gjordes när det nuvarande kravet på tidsbegränsning av tillstånd till helautomatiska vapen och enhandsvapen för flerskott infördes år 2000 alltså är giltig (prop. 1999/2000:27 s. 34). Denna bedömning grundar sig på att det handlar om vapen som är särskilt stöldbegärliga och särskilt farliga, och syftet med bestämmelsen är att säkerställa en kontinuerlig uppföljning och att förutsättningarna för tillstånd är uppfyllda. Utskottet noterar den bedömningen men ser samtidigt att Sverige har en mycket restriktiv vapenlagstiftning med omfattande krav på den som vill köpa och använda vapen. Utskottet finner vidare att det är viktigt med klara och tydliga regler och att en ordentlig vandelsprövning görs av dem som söker vapenlicens. Som utskottet emellertid också anfört, såväl ovan som vid tidigare tillfällen, bör samhället inte försvåra för skötsamma jägare och skyttar i onödan. Vad särskilt gäller frågan om tidsbegränsade vapenlicenser har utskottet också tidigare pekat på att det dagligen görs automatiska slagningar mot belastnings- och misstankeregister, vilket kan föranleda en återkallelse av vapentillstånd. Detta, tillsammans med de övriga kontroller som kan inleda ett omprövningsförfarande, framhålls

också av regeringen som tillräckligt för att uppfylla direktivets krav på regelbunden omprövning. Mot denna bakgrund anser utskottet att det eventuella mervärde som nuvarande ordning kan ge, t.ex. när det gäller att upptäcka förändringar i den enskilda vapenägarens behov av vapnet, inte uppväger det merarbete som ordningen innebär för såväl vapenägare som tillståndsmyndighet. Sammantaget anser utskottet därför att systemet med tidsbegränsade licenser för helautomatiska vapen och enhandsvapen bör avskaffas. Med hänsyn till regeringens inställning till tidigare tillkännagivanden anser utskottet vidare att det finns skäl att göra ett skarpare och i tiden bestämt tillkännagivande. Utskottet föreslår därför ett tillkännagivande till regeringen med innebörden att den under 2021 ska återkomma till riksdagen med ett förslag om att avskaffa tidsbegränsade licenser för helautomatiska vapen och enhandsvapen.

Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2020/21:167).

Justitie- och inrikesministern uppgav bl.a. följande som svar på en skriftlig om regeringen med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen avsåg att återkomma till riksdagen med lagförslag om slopade femårslicenser (fr. 2021/22:453):

Det nuvarande kravet på tidsbegränsning av tillstånd till helautomatiska vapen och enhandsvapen för flerskott infördes år 2000 och bygger på en bedömning att dessa vapen är särskilt stöldbegärliga och särskilt farliga (prop. 1999/2000:27 s. 34). Vapen av den typ som omfattas av vapenlagens tidsbegränsande tillstånd har i flera fall använts vid såväl terroråd som vid kriminella uppgörelser, och syftet med bestämmelsen om tidsbegränsade tillstånd är att säkerställa en kontinuerlig uppföljning av att förutsättningarna för tillstånd avseende bland annat säkerhetskraven är uppfyllda.

Med anledning av tillkännagivanden från riksdagen har frågan om slopande av kravet på förnyande av tillstånd vart femte år övervägts i propositionen Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv (prop. 2020/21:42). Regeringen konstaterar där att det inte finns anledning att i nuläget göra någon annan bedömning avseende tidsbegränsning av tillstånd för helautomatiska vapen och enhandsvapen för flerskott än den som gjordes 2000.

I regeringens skrivelse 2021/22:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen anges att ärendet bereds i Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller att kravet på förnyande av tillstånd vart femte år för innehav av helautomatiska vapen och enhandsvapen bör avskaffas. Den återkommande tillståndsprovningen belastar den enskilda vapeninnehavaren, medan nyttan med förfarandet kan ifrågasättas, eftersom det kontinuerligt görs samkörningar av olika register för dem som innehar vapenlicens. Det är därför angeläget att regeringen vidtar åtgärder som motsvarar det som riksdagen tidigare har tillkännagett i frågan. Utskottet tillstyrker därmed motionerna 2021/22:2509 (SD) yrkande 4 och 2021/22:3782 (M) yrkande 10.

Synnerliga skäl i vapenlagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om synnerliga skäl i vapenlagen och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 6 (S, V, L, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 14 anser motionärerna att kravet på synnerliga skäl bör avskaffas. Enligt motionärerna bör kravet på synnerliga skäl för licens på målskyttevapen i stället ersättas med ett krav på särskilda skäl, och begreppet bör definieras i lag eller förordning.

Även i kommittémotion 2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att det inte längre ska krävas synnerliga skäl för att få tillstånd att inneha helautomatiska vapen eller enhandsvapen. Bestämmelsen om synnerliga skäl har enligt motionärerna tolkats för restriktivt och bör i stället ersättas med en tydligare uppräkningslista av vilka krav som ska ställas.

Bakgrund

Som framkommit ovan gäller specifikt för helautomatiska vapen och enhandsvapen, med undantag för start- eller signalvapen, gäller enligt 2 kap. 6 § vapenlagen att tillstånd får meddelas endast om det finns synnerliga skäl.

Den närmare innebörden av kravet på synnerliga skäl har inte definierats i lagtexten och förarbetena ger ingen närmare ledning om vad som avses. Dåvarande Regeringsrätten har i rättsfallet RÅ 2004 ref. 32, som avsåg innehav av enhandsvapen för skyddsändamål, uttalat att i uttrycket ”synnerliga skäl” ligger att en mycket restriktiv bedömning ska göras. Regeringsrätten anförde vidare att den restriktiva bedömningen borde omfatta samtliga de krav som ställs upp för vapeninnehav och innefatta, förutom sökandens kvalifikationer och behov av vapnet, även vapnets lämplighet för det angivna ändamålet.

I promemorian Tillståndsprovning av vapendelar m.m. (Ds 2018:30) anges att trots att rättsfallet avsåg innehav av enhandsvapen för ändamålet skydd har domstolarna ofta hänvisat till dessa uttalanden, även i mål där innehavet av enhandsvapen avsett andra ändamål. Det torde kunna ifrågasättas om rättsfallet är avsett att ges en så vidsträckt tolkning (s. 51).

I promemorian föreslås även att bestämmelsen i 2 kap. 6 § vapenlagen förtydligas genom att det i vapenförordningen uttryckligen anges vad kravet på synnerliga skäl innebär i fråga om enskildas innehav av enhandsvapen för målskytte och jakt.

För enhandsvapen för målskytte innebär kravet på synnerliga skäl att sökanden ska ha fyllt 18 år, ha visat prov på särskild skjutskicklighet och vara aktiv medlem i en sammanslutning som antingen har erhållit Polismyndighetens auktorisation eller är ansluten till en auktoriserad sådan och som inom ramen för sin verksamhet bedriver skytte med sådant vapen som ansökan avser. Sökanden ska inom ramen för medlemskapet regelbundet ha deltagit i tävlingar eller träningar. Undantag från ålderskravet får göras, om det finns särskilda skäl. För förnyelse av ett tidsbegränsat tillstånd att inneha enhandsvapen för målskytte krävs dessutom att sökanden under den senaste tillståndspanoroden regelbundet har tävlat eller tränat med det aktuella vapnet.

För enskotts enhandsvapen för jakt innebär kravet på synnerliga skäl att sökanden bedriver omfattande grytjakt, omfattande jakt med ställande hund eller omfattande avlivning av fällfångade djur. För flerskotts enhandsvapen för jakt innebär kravet på synnerliga skäl att sökanden bedriver jakt eller viltvård yrkesmässigt eller har ett annat kvalificerat behov.

Promemorian bereds i denna del i Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har vid flera tillfällen behandlat motioner om synnerliga skäl och våren 2019 vidhöll utskottet vad det anförde i tidigare betänkanden, nämligen att det i fråga om helautomatiska vapen och enhandsvapen var befogat med särskild restriktivitet i tillståndsgivningen, och avstyrkte motionerna. Riksdagen ställde sig bakom detta (bet. 2018/19:JuU29 s. 29 f., rskr. 2018/19:298).

Under våren 2020 behandlades liknande motioner. Utskottet anförde då följande (bet. 2019/20:JuU33 s. 36):

Vad gäller begreppet synnerliga skäl i vapenlagen vidhåller utskottet att det i fråga om helautomatiska vapen och enhandsvapen förvisso är befogat med restriktivitet i tillståndsgivningen. Med hänsyn till att uttrycket särskilda skäl inom juridiken vanligen innebär att en mycket restriktiv bedömning ska göras och att det enligt utskottet i viss utsträckning har kommit att bedömas på detta sätt även i vapenärenden (se bl.a. RÅ 2004 ref. 32 och Ds 2018:30 s. 51 f.) anser utskottet emellertid att det är befogat med en översyn av hur begreppet ska tolkas och definieras vid bedömningar i denna typ av ärenden. Utskottet konstaterar att den ovan redovisade promemorian från 2018 i och för sig föreslår vissa förtydliganden av hur begreppet ska bedömas enligt vapenlagen. Utskottet anser emellertid att begreppet behöver förtydligas ytterligare i syfte att visa att det i dessa ärenden inte är fråga om samma restriktiva bedömning som begreppet annars brukar innebära. I det sammanhanget bör det även övervägas om begreppet ska ersättas med ”särskilda skäl”. Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen.

Utskottet tillstyrkte de aktuella motionerna och riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:304).

Även våren 2021 behandlades denne typ av motioner. Utskottet ansåg att det var viktigt att regeringen skyndsamt tillsätter en utredning med ett sådant

uppdrag och riktade åter ett tillkännagivande i frågan till regeringen. Riksdagen ställde sig bakom detta (bet. 2020/21:JuU30 s. 24 f., rskr. 2020/21:398).

I regeringens skrivelse 2021/22:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen anges att en utredare har haft i uppdrag att biträda Justitiedepartementet med att utreda vissa frågor på vapenlagstiftningens område, bl.a. frågan om synnerliga skäl. Utredaren redovisade i juni 2018 sitt uppdrag i promemorian Tillståndsprövning av vapendelar m.m. (Ds 2018:30). Promemorian har remissbehandlats. Ärendet bereds i Regeringskansliet. Punkten är inte slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare pekat på att begreppet synnerliga skäl i vapenlagen har lett till en alltför restriktiv tillståndsgivning, vilket också framgår av den ovan redovisade promemorian. Det är därmed önskvärt att begreppet förtydligas och att det därvid övervägs om det ska ersättas med ”särskilda skäl”. Detta har riksdagen sedan tidigare tillkännagett för regeringen, men då ett tillgodoseende av tillkännagivandena dröjer anser utskottet att det finns anledning för riksdagen att rikta ett nytt tillkännagivande till regeringen om att skyndsamt återkomma med ett förslag i frågan. Motionerna 2021/22:2509 (SD) yrkande 5 och 2021/22:3782 (M) yrkande 14 tillstyrks därför.

Licenshantering vid vapenbyte

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om licenshantering vid vapenbyte och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 7 (S, V, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 12 föreslår motionärerna att vapenhandlare som har genomgått nödvändig utbildning och är godkända vapenhandlare ska ges en auktorisering som ger möjlighet att direkt lämna ut licenser vid exempelvis byte av vapen i samma vapenklass och inom vapengarderoben.

I kommittémotion 2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 29 anser motionärerna att en jägare eller skytt som byter in ett vapen som han eller hon har licens för borde kunna köpa ett nytt av samma klass utan att en ny prövning görs.

Bakgrund

I promemorian Tillståndsprovning av vapendelar m.m. (Ds 2018:30) gör utredaren bedömningen att i fråga om utökning av vapenhandlares uppgifter kan en överföring av tillståndsprovning i vapenärenden till vapenhandlare inte ske med bibehållen rättssäkerhet. För att effektivisera tillståndsprovningen och förkorta handläggningstiderna i tillståndsärenden bör enligt utredaren i stället Polismyndighetens tillståndsprovning i okomplicerade vapenärenden kunna automatiseras. Handlaren skulle då elektroniskt kunna anmäla ett tilltänkt köp till polisen, som gör en automatiserad provning av ärendet och inom viss kortare tid – exempelvis några dagar – utfärdar ett automatiserat tillståndsbeslut eller meddelar vapenhandlaren att det finns hinder mot att bevilja ansökan. Ges tillstånd kan handlaren därefter lämna ut vapnet till köparen.

Förslagen i promemorian har remitterats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Efter att ha avstyrkt motionsyrkanden om licenshantering vid vapenbyte i ett flertal betänkanden anförde utskottet i betänkande 2019/20:JuU33 följande (s. 36 f.):

I fråga om motionsyrkanden om licenshantering vid vapenbyte konstaterar utskottet att processen att ersätta ett vapen med ett annat enligt nuvarande ordning är onödigt tidskrävande. I stället för att behöva ansöka om licens för det nya vapnet och invänta polisens hantering i det ärendet borde det i de flesta fall vara möjligt att lämna in det vapen som ska bytas ut och samtidigt hämta ut det nya vapnet, och i samband med det skicka in nödvändiga papper till Polismyndigheten för licensbyte. Vid ansökningar om vapenlicens som kräver utredning bör dock ansökan om vapenlicens skickas in till ansvarig myndighet innan ett byte kan ske. Detta bör regeringen ges till känna.

Utskottet tillstyrkte de aktuella motionerna och riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:304).

Liknande motioner tillstyrktes av utskottet med motsvarande resonemang i det efterföljande årets motionsbetänkande om vapenfrågor. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2020/21:JuU30 s. 24 f., rskr. 2020/21:398).

I regeringens skrivelse 2021/22:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen anges bl.a. att den ovan nämnda promemorian har remissbehandlats, att ärendet bereds i Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet tidigare har konstaterat finns det anledning att se över bestämmelserna om licenshantering vid vapenbyte, då det i dag är en onödigt tidskrävande process. Som redogörs för ovan har riksdagen också lämnat

tillkännagivanden till regeringen med den innebörden. Då tillkännagivandena inte synes ha föranlett några faktiska beredningsåtgärder i Regeringskansliet anser utskottet att det finns skäl för riksdagen att rikta ytterligare ett tillkännagivande i frågan till regeringen. Motionerna 2021/22:3782 (M) yrkande 12 och 2021/22:3877 (KD) yrkande 29 tillstyrks.

Krav för vapenlicens

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om kraven för vapenlicens och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 8 (S, V, MP).

Motionerna

I kommittémotionerna 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 22 och 2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 30 begärs ett tillkännagivande om att en licensprövning endast ska omfatta licenspliktiga vapendelar.

I motion 2021/22:3490 av Marlène Lund Kopparklint (M) begärs ett tillkännagivande om att se över vilken möjlighet polisen ska ha för egna tolkningar av vapnets utseende vid licenshanteringen.

Bakgrund

I dåvarande Rikspolisstyrelsens allmänna råd om skjutvapens lämplighet (2 kap. RPSFS 2009:13, FAP 551-3) anges bl.a. följande:

Enligt 2 kap. 5 § andra stycket vapenlagen får tillstånd till innehav av skjutvapen för skjutning meddelas endast om vapnet är lämpat för det ändamål som tillståndet ska avse. En restriktiv hållning bör gälla vid bedömningen av om ett skjutvapen är lämpat för sitt ändamål. För att kunna göra den bedömningen är det viktigt att sökanden har angett rätt modellbeteckning. I vissa fall kan det vara nödvändigt att vapnet eller en bild på vapnet inges till polismyndigheten för att en bedömning av vapnets lämplighet ska kunna göras. Vid behov av kompletterande upplysningar rörande vapnets lämplighet kan tillståndsmyndigheten inhämta upplysningar från respektive central skytteorganisation. En grundläggande förutsättning för att ett skjutvapen ska anses lämpligt för jaktändamål är att vapnet dels, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18), får användas för jakt dels att vapnet enligt vapenlagstiftningen kan anses lämpat för sitt ändamål. Ammunition laddad med röksvagt krut bör dessutom finnas att tillgå i handeln eller genom hemladdning i sådan omfattning att övningsskytte med vapnet kan bedrivas i tillräcklig omfattning. Vapen vars utförande är sådant att det i jakt- och målskyttesammanhang inte går att uppnå samma precision som med ordinära vapen, bör anses som direkt olämpliga för jakt och målskytte. Vad nu sagts bör exempelvis gälla i fråga om korta vapen, vapen som saknar traditionell kolv eller som inte har för ändamålet lämpliga

riktmedel, t.ex. militära närstridsvapen. Enhandsvapen med en pipplängd som understiger 2 ½ tum, dvs. 63,5 mm, är inte lämpliga för målskjutningsändamål. Även andra vapen kan, med hänsyn till sin konstruktion eller vikt, anses olämpliga för jakt eller målskytte.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade en motion med samma innebörd som de nu aktuella i 2021 års motionsbetänkande om vapenfrågor. Utskottet ansåg att reglerna för tillstånd till vapeninnehav behövde förtydligas för att minska tolkningsutrymmet för om ett vapen är lämpat för det ändamål som tillståndet skulle avse. Med ett otydligt regelverk fanns det enligt utskottet risk för att lika fall behandlades olika och att jägare felaktigt nekades tillstånd att inneha vapen. Därför borde lagen förtydligas och det borde särskilt tydliggöras att polisens licensprövning endast skulle omfatta licenspliktiga vapendelar. Utskottet ansåg att riksdagen borde tillkännage detta för regeringen. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2020/21:JuU30 s. 24 f, rskr. 2020/21:398).

I regeringens skrivelse 2021/22:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen anges att ärendet bereds i Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet tidigare har konstaterat bör reglerna för tillstånd till vapeninnehav förtydligas för att säkerställa en enhetlig tillämpning. Det bör därvid tydliggöras att polisens licensprövning endast ska omfatta licenspliktiga vapendelar. Detta har riksdagen också gett tillkänna för regeringen, men några åtgärder synes inte ha vidtagits med anledning av tillkännagivandet. Utskottet anser därför att riksdagen bör rikta ett nytt tillkännagivande till regeringen om att den skyndsamt ska vidta åtgärder som motsvarar det som riksdagen tidigare har tillkännagett i frågan. Utskottet tillstyrker därmed motionerna 2021/22:3782 (M) yrkande 22 och 2021/22:3877 (KD) yrkande 30 och tillstyrker delvis motion 2021/22:3490 (M).

Utökad vapengarderob

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om utökad vapengarderob och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 9 (S, V, MP).

Motionerna

I kommittémotionerna 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 4 och 2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 9 samt i motion

2021/22:687 av Mikael Eskilandersson (SD) begärs att vapengarderoben ska utökas. Ett liknande yrkande framställs i motion 2021/22:2903 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 3.

Bakgrund

Som framgår ovan får en enskild person beviljas tillstånd att inneha ett skjutvapen endast om han eller hon kan visa behov av vapnet för ett godtagbart ändamål (2 kap. 4 § vapenlagen). Tillstånd måste sökas för varje vapen.

För tillstånd till innehav av jaktvapen krävs vidare enligt 2 kap. 4 § första stycket vapenförordningen att den sökande har avlagt ett prov som visar att han eller hon har grundläggande kunskaper om jakt och viltvård och kan handha vapnet. Den som har avlagt ett sådant prov ska anses ha behov av jaktvapen om inte särskilda skäl talar emot det. Behovet ska anses motsvara fyra vapen om det inte finns omständigheter som talar för att sökanden behöver fler vapen än så. Tillstånd till fler än sex jaktvapen får beviljas endast om sökanden visar att det finns ett mycket kvalificerat behov (2 kap. 4 § femte stycket vapenförordningen). I dåvarande Rikspolisstyrelsens allmänna råd om vapenlagstiftningen anges att tillstånd till innehav av fler än sex jaktvapen endast bör meddelas undantagsvis (RPSFS 2009:13, FAP 551-3, s. 13 f.).

Den s.k. vapengarderoben för jaktvapen har tillkommit för att förenkla prövningen och åstadkomma en mer enhetlig bedömning i tillståndsfrågorna.

Pågående arbete

I promemorian Tillståndsprovning av vapendelar m.m. (Ds 2018:30) föreslås att den s.k. vapengarderoben för jaktvapen utökas med två extra pipor eller slutstycken per vapeninnehav samt två pipor eller slutstycken per innehavd låda eller stomme. Det presumerade behovet av jaktvapen för den som avlagt jägarexamen ska således omfatta även dessa vapendelar, om inte särskilda skäl föranleder annat. Tillstånd till fler än tolv pipor eller slutstycken får dock beviljas endast om sökanden visar att det finns ett behov av ytterligare sådana delar.

Med anledning av bl.a. vissa remissinstansers synpunkter på förslaget har ett nytt förslag på reglering utarbetats och en ny promemoria presenterades i oktober 2021. I promemorian föreslås vapengarderoben för jaktvapen utökas till att även omfatta sammanlagt tolv extra pipor eller slutstycken till de jaktvapen, stommar eller lådor som sökanden innehar. Tillstånd till fler än tolv pipor eller slutstycken föreslås få beviljas endast om sökanden visar att det finns ett behov av ytterligare sådana delar. Förordningsändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Promemorian har remitterats och bereds i Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har vid flera tillfällen behandlat motionsyrkanden om en utökad vapengarderob, bl.a. under våren 2019 i betänkande 2018/19:JuU29 (s. 29 f.). Utskottet anförde följande:

Den nuvarande regleringen av vapengarderoben innebär att normalbehovet för en jägare anses motsvara fyra vapen, om det inte finns omständigheter som talar för att sökanden behöver fler vapen än så. Tillstånd till fler än sex jaktvapen får beviljas endast om sökanden visar att det finns ett mycket kvalificerat behov. Enligt utskottets mening motsvarar dock dagens reglering av vapengarderoben inte fullt ut de behov som kan finnas för vissa jägare och det finns därför anledning att se över begränsningen av antalet vapen som en jägare får ha i syfte att möjliggöra innehav av ett större antal vapen. Vad utskottet nu anført bör riksdagen ge regeringen till känna.

Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2018/19:298).

I betänkande 2019/20:JuU33 (s. 30 f.) behandlade utskottet liknande motioner, vilka avstyrktes med hänvisning till tillkännagivandet från 2019. Riksdagen följde utskottets beslut (rskr. 2019/20:304).

I betänkande 2020/21:JuU30 (s. 24 f.) tillstyrkte utskottet åter motioner i frågan med hänvisning till att regeringens tillgodoseende av det tidigare tillkännagivandet dröjde. Riksdagen ställde sig bakom detta (rskr. 2020/21:398).

I regeringens skrivelse 2021/22:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen anges att en utredare har haft i uppdrag att biträda Justitiedepartementet med att utreda vissa frågor på vapenlagstiftningens område, bl.a. frågan om en utökad vapengarderob. Utredaren redovisade i juni 2018 sitt uppdrag i promemorian Tillståndsprövning av vapendelar m.m. (Ds 2018:30). Promemorian har remissbehandlats. Med anledning av bl.a. vissa remissinstansers synpunkter har en ny promemoria med ett nytt förslag på reglering tagits fram. Promemorian har remitterats och remisstiden löpte ut den 28 januari 2022. Ärendet bereds i Regeringskansliet. Punkten är inte slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kvarstår vid sin bedömning att den s.k. vapengarderoben bör utökas. Utskottet noterar att en ny promemoria har tagits fram med förslag om en utökad vapengarderob. Då något lagförslag ännu inte har presenterats eller förordningsändring genomförts anser utskottet emellertid att det finns skäl för riksdagen att återigen rikta ett tillkännagivande till regeringen om att skyndsamt återkomma med ett förslag om utökad vapengarderob. Utskottet tillstyrker därför motionerna 2021/22:687 (SD), 2021/22:2509 (SD) yrkande 9, 2021/22:2903 (M) yrkande 3 och 2021/22:3782 (M) yrkande 4.

Europeiskt skjutvapenpass

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om europeiskt skjutvapenpass och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 10 (S, V, L, MP).

Motionerna

I kommittémotionerna 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 5 och 2021/22:2509 av Adam Martinen m.fl. (SD) yrkande 13 begärs att regeringen skyndsamt ska bereda ett tidigare tillkännagivande om en översyn av reglerna om ett europeiskt vapenpass. Ett liknande yrkande framställs i motion 2021/22:633 av Mats Green (M).

Bakgrund

Av 3 kap. 9 § vapenförordningen framgår att Polismyndigheten efter ansökan ska utfärda ett europeiskt skjutvapenpass till den som har tillstånd att i Sverige inneha ett skjutvapen som avses i bilagan till vapenförordningen. Skjutvapenpasset ska ha en begränsad giltighetstid, och det får återkallas av Polismyndigheten om det finns särskilda skäl för det.

Av 2 kap. 11 § vapenlagen följer att det för tillstånd att föra in skjutvapen till Sverige gäller samma förutsättningar som för tillstånd att inneha vapnen enligt 3–6 §§. Av 2 kap. 12 § samma lag följer vidare att ett införseltillstånd ger rätt att i Sverige inneha de skjutvapen och den ammunition som förts hit med stöd av tillståndet under den begränsade tid och för det ändamål som anges i tillståndet. Tillståndet gäller under förutsättning att vapnen och ammunitionen förs in inom sex månader från dagen för tillståndet eller den längre tid som Polismyndigheten bestämmer.

Inrikesminister Mikael Damberg anförde den 4 december 2019 i ett skriftligt svar på en fråga om EU:s vapenpass bl.a. följande (fr. 2019/20:497):

Enligt EU:s vapendirektiv ska ett europeiskt skjutvapenpass på begäran utfärdas av en medlemsstats myndigheter till en person som legalt förvärvat och använder skjutvapenpass. Ett skjutvapenpass medför i sig ingen rätt att föra ett vapen mellan medlemsländer utan fungerar som ett bevis om att den person som anges i passet har rätt att inneha vapnet i sitt hemland.

Vid sidan av bestämmelserna om skjutvapenpass finns en möjlighet för medlemsstaterna att kräva nationellt införseltillstånd. Sverige har i snart hundra år haft ett krav på införseltillstånd för att ett vapen tillfälligt ska få föras in i landet. Syftet med reglerna om införseltillstånd är att Polismyndigheten ska kunna göra en bedömning av om det är lämpligt i det enskilda fallet att det aktuella vapnet förs in i Sverige. Polismyndigheten gör vid sin prövning bl.a. en lämplighetskontroll och kontrollerar syftet med att ta in vapnet (jakt eller målskytte). För att få tillstånd att föra in ett

skjutvapen krävs att samma förutsättningar som gäller för innehav av skjutvapen i Sverige är uppfyllda.

När Sverige gick med i EU valde man att behålla kravet på införseltillstånd. Skälet till detta var att det finns medlemsstater som inte uppnår samma höga skyddsnivå i sin lagstiftning vad gäller exempelvis kontroll och tillståndskrav för innehav av skjutvapen som Sverige. Det finns medlemsstater där kontrollen av vissa typer av vapen, exempelvis hagelgevär, är i det närmaste obefintlig. Det är angeläget att den svenska vapenlagstiftningen är utformad på ett sådant sätt att den i möjligaste mån motverkar att vapen kommer till brottslig användning.

Tidigare riksdagsbehandling

I 2019 års betänkande om vapenfrågor behandlades motioner om att föra in vapen till Sverige. Utskottet anförde att jägare som vill resa och jaga i andra EU-länder i dag upplever att det är svårt att ta med sig vapen över gränserna. Detsamma gäller för sportskyttar som t.ex. vill tävla i ett annat land. Utskottet ville därför att regeringen skulle ta initiativ till en översyn av reglerna om europeiskt skjutvapenpass och reglerna om införseltillstånd i syfte att underlätta för jägare och sportskyttar att ta med sig vapen över gränserna vid resor inom EU. Detta borde riksdagen, enligt utskottet, tillkännage för regeringen. Utskottet tillstyrkte därmed motionerna i fråga. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2018/19:JuU29 s. 44 f., rskr. 2018/19:298).

Våren 2020 avstyrkte utskottet motionsyrkanden om europeiskt skjutvapenpass med hänvisning till tillkännagivandet från det föregående året. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2019/20:JuU33 s. 41 f., rskr. 2019/20:304).

Även i förra årets betänkande om vapenfrågor behandlades denna typ av motioner. Utskottet ansåg att regeringens behandling av tillkännagivandet dröjde och att det därmed fanns anledning för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att skyndsamt återkomma till riksdagen med ett förslag i enlighet med det tidigare tillkännagivandet. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2020/21:JuU30 s. 35 f., rskr. 2020/21:398).

I regeringens skrivelse 2021/22:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen anges att ärendet bereds i Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har tidigare riktat tillkännagivanden till regeringen om en översyn av reglerna för ett europeiskt skjutvapenpass. Utskottet står fast vid de bedömningar som gjordes vid dessa tillfällen. Eftersom regeringens behandling av tillkännagivandena dröjer finns det enligt utskottet anledning för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att skyndsamt återkomma till riksdagen med ett förslag i enlighet med de tidigare tillkännagivandena. Utskottet tillstyrker därför motionerna 2021/22:633 (M), 2021/22:2509 (SD) yrkande 13 och 2021/22:3782 (M) yrkande 5.

Handel med vapen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför handel med vapen och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om inventering och kontroll inför förvärv av bolag som driver vapenhandel.

Jämför reservation 11 (S, V, L, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 33 föreslås att man ska ta bort kravet på ett visst antal transaktioner per år för att jakthandlare ska få sälja vapen.

I motion 2021/22:1343 av Mattias Jonsson och Anna Johansson (båda S) vill motionärerna att det genomförs inventering och nödvändig kontroll inför ett förvärv eller övertagande av ett bolag som driver vapenhandel.

Bakgrund

Enligt 2 kap. 1 § vapenlagen krävs tillstånd för att driva handel med skjutvapen. Närmare bestämmelser om vapenhandlartillstånd finns i 2 kap. 10–10 d §§ vapenlagen.

Tillstånd att driva handel med skjutvapen får endast meddelas den som med hänsyn till kunskap, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig att driva sådan verksamhet. Tillstånd får meddelas endast för handel som ska bedrivas yrkesmässigt. I fråga om en juridisk person ska prövningen, utom när det gäller kravet på kunskap, dessutom avse de fysiska personer som har ett betydande inflytande över den juridiska personen. Om det sker en förändring av vem som har ett betydande inflytande över en juridisk person, ska tillståndshavaren snarast möjligt anmäla förändringen till Polismyndigheten. I ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ska det anges vilka typer av skjutvapen och vilket antal av varje typ av skjutvapen tillståndet avser. Tillståndet ger rätt att inneha de skjutvapen som anges där.

Kravet på yrkesmässighet innebär att verksamheten ska ha en viss varaktighet eller åtminstone vara inriktad på en serie affärshändelser. Verksamhetens omfattning ska alltså tillmätas avgörande betydelse (prop. 1990/91:130 s. 60). Några tiotal transaktioner per år bör enligt förarbetena tjäna som lämplig riktlinje för kravet på yrkesmässighet (prop. 1990/91:30 s. 39). Den som ansöker om tillstånd bör därför kunna redovisa en uppskattning av hur många skjutvapen av olika slag som ska hållas i lager och ge en uppgift om beräknad omsättning. Någon prövning av den tilltänkta etableringen från marknadssynpunkt ska inte ske (prop. 1990/91:130 s. 60).

Dåvarande Rikspolisstyrelsen har utfärdat allmänna råd om kravet på yrkesmässighet (13 kap. RPSFS 2009:13, FAP 551-3). I de allmänna råden anges bl.a. att det för Polismyndigheten gäller att avgöra om det är fråga om en seriös och yrkesmässig handelsverksamhet. Vid bedömningen bör omfattningen av verksamheten vägas in, varvid några tiotal transaktioner, dock minst 20, per år till eller från privatpersoner torde kunna vara ett nedre riktmärke.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade liknande motionsyrkanden våren 2019 och våren 2020. Utskottet anförde vid det första tillfället att det inte var berett att föreslå några ändringar av bestämmelserna om vapenhandlartillstånd och att det inte fann skäl att ta något initiativ till en sådan översyn som efterfrågades. Motionen avstyrktes. Även 2020 avstyrktes motionen. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2018/19:JuU29 s. 48 f., rskr. 2018/19:298 och bet. 2019/20:JuU33 s. 45 f., rskr. 2019/20:304).

I 2021 års motionsbetänkande om vapenfrågor såg utskottet dock en risk att kravet på yrkesmässighet, med särskilt fokus på antalet transaktioner, kan leda till att seriösa vapenhandlare tvingas stänga sin verksamhet. Enligt utskottet borde det göras en översyn av vad kravet på yrkesmässighet för att få bedriva handel med skjutvapen ska innebära, och det borde särskilt övervägas om kravet på ett visst antal transaktioner kan tas bort i syfte att fler vapenhandlare ska kunna fortsätta bedriva sin verksamhet. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2020/21:JuU30 s. 37 f., rskr. 2020/21:398).

I regeringens skrivelse 2021/22:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen anges att ärendet bereds i Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan efterfrågade utskottet för ett år sedan en översyn av vad kravet på yrkesmässighet för att få bedriva handel med skjutvapen ska innebära, och att det särskilt borde övervägas om kravet på ett visst antal transaktioner kunde tas bort i syfte att fler vapenhandlare skulle kunna fortsätta bedriva sin verksamhet. Detta ställde sig riksdagen bakom genom ett tillkännagivande till regeringen, men någon åtgärd med anledning av tillkännagivandet verkar inte ha vidtagits. Utskottet anser därför att det finns anledning för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen med det samma innebörd som det som tidigare har tillkännagetts i frågan. Motion 2021/22:3877 (KD) yrkande 33 tillstyrks. Utskottet finner inte skäl att ställa sig bakom motion 2021/22:1343 (S), vilken avstyrks.

Tillsyn av skjutbanor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om tillsyn av skjutbanor och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 12 (S, V, MP).

Motionerna

I kommittémotionerna 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 15, 2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 3 och 2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 37 efterfrågas en utredning om ansvaret för tillsynen och tillståndsprovningen av landets skyttebanor där det övervägs om ansvaret kan flyttas till den nya viltmyndigheten eller till en annan myndighet. I motionerna 2021/22:1380 av Marlène Lund Kopparklint (M) och 2021/22:685 av Mikael Eskilander (SD) framställs liknande yrkanden.

I motion 2021/22:1848 av Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M) vill motionärerna se en översyn av kontrollfunktionen av skjutbanor och i den beakta möjligheten att låta Fortifikationsverket kontrollera och godkänna såväl civila som militära skjutbanor.

Bakgrund

Enligt 3 kap. 6 § ordningslagen (1993:1617) får skjutbanor som inte hör till Försvarsmakten användas endast efter tillstånd av Polismyndigheten. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utförande och besiktning av skjutbanor. Polismyndigheten har bemyndigats av regeringen att meddela föreskrifter om bl.a. utförande och besiktning av skjutbanor.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade motsvarande motionsyrkanden i förra årets motionsbetänkande om vapenfrågor. Enligt utskottet kunde det ifrågasättas om tillsynen och tillståndsprovningen av skjutbanor verkligen behöver skötas av polisen med hänsyn till dess bristande resurser. Utskottet ansåg att det borde tillsättas en utredning med uppdrag att överväga om ansvaret för tillsyn och tillståndsprovning för skjutbanor ska flyttas till en annan myndighet och därvid överväga om den nya jakt- och viltmyndigheten ska åläggas detta ansvar. Utskottet tillstyrkte därmed motionerna och riksdagen ställde sig bakom detta (bet. 2020/21:JuU30 s. 38 f., rskr. 2020/21:398).

I regeringens skrivelse 2021/22:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen anges att ärendet bereds i Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Utskottet står fast vid sin bedömning att det kan ifrågasättas om tillsynen och tillståndsprövningen av skjutbanor verkligen behöver skötas av polisen. Riksdagen har sedan tidigare gett regeringen till känna att det bör tillsättas en utredning med uppdrag att överväga om ansvaret för tillsyn och tillståndsprövning för skjutbanor ska flyttas till en annan myndighet och därvid överväga om den nya jakt- och viltmyndigheten ska åläggas detta ansvar. Då regeringen inte har agerat i enlighet med tillkännagivandet finner utskottet att det finns skäl för riksdagen att åter tillkännage detta för regeringen. Utskottet tillstyrker därmed motionerna 2021/22:685 (SD), 2021/22:1380 (M), 2021/22:2509 (SD) yrkande 3, 2021/22:3782 (M) yrkande 15 och 2021/22:3877 (KD) yrkande 37 och tillstyrker delvis motion 2021/22:1848 (M).

Vapenbrott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om skärpta straff för vapenbrott.
Jämför reservation 13 (SD, KD, L).

Motionerna

I kommittémotionerna 2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 14 och 2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 9–11 begärs skärpta straff för vapenbrott av normalgraden, grovt brott och synnerligen grovt brott.

Bakgrund

Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst tre år. Om gärningen har begåtts av oaktsamhet eller om brottet är ringa, döms till böter eller fängelse i högst sex månader (9 kap. 1 § vapenlagen [1996:67]).

Om brottet är grovt döms till fängelse i lägst två och högst fem år. Vid bedömningen av om ett vapenbrott är grovt ska det särskilt beaktas om

1. vapnet har innehafts på allmän plats eller på en annan plats där människor brukar samlas eller har samlats eller i ett fordon på en sådan plats,
2. vapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet,

3. innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett flera vapen,
4. vapnet har innehavts i en sådan miljö att det typiskt sett kan befaras komma till brottslig användning, eller
5. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Om brottet är synnerligen grovt döms till fängelse i lägst fyra och högst sju år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen eller flera vapen av särskilt farlig beskaffenhet.

Ett enhandsvapen ska anses vara av särskilt farlig beskaffenhet, om det är kraftfullt eller har en särskilt farlig konstruktion eller utformning.

Straffen för vapenbrott och brott mot tillståndsplikten för explosiva varor har skärpts vid flera tillfällen, senast i december 2020 (prop. 2019/20:200, bet. 2020/21:JuU5, rskr. 2020/21:31) då maximistrafpen för synnerligen grovt vapenbrott höjdes från fängelse i sex år till fängelse i sju år. Samtidigt utvidgades kvalifikationsgrunderna för grovt och synnerligen grovt vapenbrott.

Straffen för vapenbrott skärptes även i januari 2018 (bet. 2017/18:JuU8, rskr. 2017/18:65) bl.a. genom att minimistrafpen för grovt brott höjdes från fängelse i ett år till fängelse i två år.

I 2020 års motionsbetänkande om vapenfrågor (bet. 2019/20:JuU33 s. 10 f) konstaterade utskottet att straffbestämmelserna för vapenbrott hade skärpts flera gånger tidigare och att riksdagen vid flera tillfällen hade riktat tillkännagivanden till regeringen om att skärpa straffen för vapenbrott ytterligare, senast våren 2019. Vidare bereddes ytterligare ett lagförslag om strängare straff inom Regeringskansliet (som redogörs för ovan). Mot den bakgrunden avstyrkte utskottet de aktuella motionerna. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2019/20:304).

I förra årets motionsbetänkande om vapenfrågor (bet. 2020/21:JuU30 s. 9 f.) konstaterade utskottet att straffbestämmelserna för vapenbrott hade skärpts vid flera tillfällen, senast i december 2020. Utskottet ansåg inte att det fanns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om att ytterligare skärpa straffen för vapenbrott. Motionerna avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2020/21:398).

Utskottets ställningstagande

I enlighet med det som utskottet tidigare har anfört finns det, med hänsyn till de straffskärpningar som genomförts på området de senaste åren, inte nu skäl att ta något initiativ med anledning av motionerna 2021/22:2509 (SD) yrkande 14 och 2021/22:4189 (KD) yrkandena 9–11. Motionerna avstyrks.

Kontroll av vapen och ammunition

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kontroll av vapen och ammunition.

Motionerna

I motion 2021/22:2225 av Erik Ottoson (M) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om behovet av att digitalisera och automatisera hela eller delar av kontrollen över vapen som importerats till Sverige samt att dessa når slutkund på ett legalt sätt.

I motion 2021/22:2484 av Robert Halef (KD) begärs ett tillkännagivande om att införa en obligatorisk registrering av köpare av ammunition samt serienummer på ammunition, för att möjliggöra för polisen att lokalisera personen som handlat ammunition som har använts vid brott.

Bakgrund

Av 2 kap. 11 § vapenlagen följer att det för tillstånd att föra in skjutvapen till Sverige gäller samma förutsättningar som för tillstånd att inneha vapnen enligt 3–6 §§. Av 2 kap. 12 § samma lag följer vidare att ett införseltillstånd ger rätt att i Sverige inneha de skjutvapen och den ammunition som förts hit med stöd av tillståndet under den begränsade tid och för det ändamål som anges i tillståndet. Tillståndet gäller under förutsättning att vapnen och ammunitionen förs in inom sex månader från dagen för tillståndet eller den längre tid som Polismyndigheten bestämmer.

Kontrollen av varor som förs in från ett annat EU-land regleras i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen (inregränslagen).

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning får utan särskilt tillstånd inneha ammunition till vapnet, om ammunitionen är avsedd för samma ändamål som tillståndet eller rätten till innehav av vapnet avser (2 kap. 8 § första stycket).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är av stor vikt att kontrollen av vilka vapen som säljs fungerar väl. Det är även viktigt att denna kontroll fungerar vid införsel av vapen in i landet, även när det gäller legala vapen. När det gäller denna form av vapen finner utskottet dock inte att det framkommit något som ger anledning till att ta något initiativ med anledning av motionerna 2021/22:2225 (M) och 2021/22:2484 (KD). Motionerna avstyrks därför.

Vapen till våldsbejakande extremister

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en utredning om reglerna för vapen till våldsbejakande extremister.

Jämför reservation 14 (C, L).

Motionen

I kommittémotion 2021/22:3984 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 14 begärs en utredning som syftar till att begränsa möjligheten för personer som aktivt ansluter sig till våldsbejakande och våldsutövande extremistmiljöer att erhålla och behålla vapenlicenser. Motionärerna hänvisar till ett avgörande i Högsta förvaltningsdomstolen där en medlem i en nazistisk organisation getts rätten att behålla sitt vapentillstånd.

Bakgrund

De generella förutsättningarna för att en enskild person ska beviljas tillstånd att inneha skjutvapen finns i 2 kap. 4–6 a §§ vapenlagen. De krav som ställs upp är bl.a. att vapnet ska behövas för ett godtagbart ändamål och att det skäligen kan antas att vapnet inte kommer att missbrukas.

Enligt 6 kap. 1 § första stycket ska ett tillstånd att inneha skjutvapen återkallas bl.a. om tillståndshavaren visat sig vara olämplig att inneha skjutvapen, eller det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

I Högsta förvaltningsdomstolens mål nr 5653-20 var frågan om återkallelse av vapen av vapeninnehavare som var aktiv inom NMR, ett politiskt parti som beskrivs som våldsbejakande och extremistiskt samt som en del av den svenska vit makt-miljön.

Domstolen fann, med hänvisning till de s.k. opinionsfriheterna i 2 kap. 1 § regeringsformen, att ett vapentillstånd inte kan återkallas enbart på grund av en persons åsikter eller medlemskap i en politisk organisation eller deltagande i möten och manifestationer anordnade av organisationen. För att tillståndshavaren ska ha visat sig olämplig krävs t.ex. att det finns en risk för att tillståndshavaren personligen kommer att missbruka sina vapen eller att det finns konkreta omständigheter som talar för att personens engagemang i organisationen innebär en risk att denne förlorar kontrollen över sina vapen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att föreslå några ändringar av de aktuella bestämmelserna och avstyrker därför motion 2021/22:3984 (L) yrkande 14.

Regelverket för vapentillverkning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om regelverket för vapentillverkning.

Jämför reservation 15 (M).

Motionen

I kommittémotion 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 21 begärs ett tillkännagivande om att se över förutsättningarna för seriösa och godkända företag att tillverka jaktvapen. Motionärerna anför att det enligt dagens regelverk krävs ett godkännande från Inspektionen för strategiska produkter (ISP) för att tillverka vapen, vilket är svårt att få. Detta stoppar nyföretagande inom tillverkning av jakt- och sportvapen, alldeles oavsett om det rör sig om seriösa aktörer som uppfyller samtliga relevanta krav för en säker tillverkning.

Bakgrund

I vapenlagen finns inga föreskrifter om tillstånd till tillverkning eller ombyggnad av skjutvapen och straffbestämmelser hänförliga till sådana föreskrifter.

Av lagen (1992:1300) om krigsmateriel, läst tillsammans med förordningen (1992:1303) om krigsmateriel och dess bilaga framgår att skjutvapen som regel inte får tillverkas här i landet utan tillstånd från ISP. Med tillverkning avses framställning av krigsmateriel inklusive delar och komponenter. Såväl fysiska som juridiska personer kan ansöka om tillverkningstillstånd för krigsmateriel.

Vid all tillståndsprövning gäller att tillstånd får lämnas endast om det finns säkerhets- eller försvarspolitiska skäl för det och det inte strider mot Sveriges utrikespolitik.

I undantagsfall kan ett tillverknings- eller tillhandahållandetillstånd berättiga innehav av referensvapen.

Tidigare riksdagsbehandling

Ett liknande motionsyrkande behandlades våren 2017 i motionsbetänkandet om polisfrågor. Utskottet fann inte skäl att ställa sig bakom motionen. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2016/17:JuU18 s. 66, rskr. 2016/17:223).

Året därpå behandlade utskottet ett motsvarande motionsyrkande genom förenklad beredning (bet. 2017/18:JuU13, rskr. 2017/18:254).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sin tidigare inställning i fråga om regelverket för vapentillverkning och avstyrker motion 2021/22:3782 (M) yrkande 21.

Regelverket för vapensamlare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om regelverket för vapensamlare och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 16 (S, V, L, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 20 begärs ett tillkännagivande om att se över lagstiftningen för vapensamlare i syfte att förtydliga den och därmed underlätta för landets godkända samlare att kunna fortsätta att samla på vapen och att underlätta och förtydliga lagstiftningen för tillståndsmyndigheten. En liknande begäran framställs i motion 2021/22:1860 av Sten Bergheden (M).

Bakgrund

Enligt 2 kap. 4 § vapenlagen får en enskild person meddelas tillstånd att inneha skjutvapen som huvudsakligen har samlarvärde, även för andra ändamål än skjutning. I ett sådant fall får vapnet inte utan särskilt tillstånd användas för skjutning. Tillståndet kan förenas med villkor att vapnet ska göras varaktigt obrukbart (2 kap. 5 §). Om vapnet inte gjorts varaktigt obrukbart måste sökanden ha fyllt 18 år för att erhålla innehavstillstånd (2 kap. 3 § fjärde stycket vapenförordningen).

Polismyndigheten har utfärdat relativt detaljerade allmänna råd avseende vapen för samlingsändamål (6 kap. RPSFS 2009:13, FAP 551-3). Av dessa framgår bl.a. att det normalt inte tillåts att någon bygger upp en samling som till stor del består av moderna vapen, att särskilda krav bör ställas på en vapensamlares personliga kvalifikationer och att det bör stå klart att denne har ett seriöst samlarintresse.

I fråga om det antal vapen som en samlare totalt sett bör få inneha bör som huvudregel gälla att det är lämpligare att tillståndsmyndigheten meddelar särskilda villkor om att den aktuella samlingen ska ges ett väl avpassat skydd mot tillgrepp än att myndigheten begränsar antalet vapen i samlingen, under förutsättning att samlingen är naturligt avgränsad. Det bör alltid krävas att en sökande lämnar uppgifter om hur vapnen förvaras eller kommer att förvaras.

För att hänföras till begreppet samling bör området vara någorlunda avgränsat, så att det finns rimliga möjligheter att åstadkomma en något så när komplett samling. Begränsningen bör också vara så klart angiven att det är

möjligt att senare avgöra vilka vapen som har sin givna plats inom en viss samlingsinriktning.

Helautomatiska skjutvapen bör enligt de allmänna råden i regel inte tillåtas ingå i en privat vapensamling. I råden anges också att Polismyndigheten som regel bör besluta om särskilda villkor för förvaringen enligt 5 kap. 5 § vapenlagen. Dessa villkor bör bl.a. avse det yttre skyddet för de lokaler där det förvaras särskilt intressanta vapen. Som exempel nämns villkor om att dörrar eller fönster ska vara säkerhetsklassade eller att lås eller larmanordning av speciellt slag ska installeras.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att de nuvarande reglerna om vapensamlingar är otydliga, bl.a. angående vad gäller som gäller vid olika samlingar och antalet vapen, och att de därmed riskerar att leda till rättsosäkra beslut där seriösa vapensamlare hindras från att utöva sitt intresse och utöka sitt samlande. Därför behöver regelverket om vapensamling ses över och förtydligas för att underlätta för landets seriösa vapensamlare att kunna fortsätta med sin hobby. Utskottet tillstyrker därför motionerna 2021/22:1860 (M) och 2021/22:3782 (M) yrkande 20.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ca 40 motionsyrkanden med förslag som har behandlats och avslagits tidigare under valperioden.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Utskottets ställningstagande

Motionsyrkandena i bilaga 2 överensstämmer helt eller i huvudsak med yrkanden som utskottet har behandlat tidigare under valperioden. Motionsyrkandena behandlades bl.a. i betänkandena 2018/19:JuU29, 2019/20:JuU33 och 2020/21:JuU30. Riksdagen avslog motionsyrkandena i enlighet med utskottets förslag. Utskottet avstyrker de nu aktuella motionsyrkandena med hänvisning till detta.

Reservationer

1. EU:s vapendirektiv, punkt 1 (S, C, V, MP)

av Petter Löberg (S), Johan Hedin (C), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 7 och

2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 32.

Ställningstagande

Frågan om genomförandet av 2017 års ändringsdirektiv i svensk rätt har varit föremål för debatt vid ett flertal tillfällen under den innevarande valperioden. Även om det synes råda enighet om att genomförandet av ändringsdirektivet i svensk rätt inte ska gå längre än vad direktivet kräver verkar det finnas olika uppfattning om vad detta innebär. Detta har bl.a. lett till att riksdagen avslagit två propositioner som rört genomförandet av hela eller delar av ändringsdirektivet.

Mot bakgrund av att EU-kommissionen inlett ett överträdelseförfarande kan vi konstatera att det brådskar med att få till stånd ett genomförande av direktivet. Det är därvid viktigt att genomförandet av ändringsdirektivet i svensk rätt inte går längre än vad direktivet kräver. Vi vill därför att regeringen skyndsamt ska tillsätta en ny utredning som tar fram ett förslag som både uppfyller de krav som direktivet ställer och kan få stöd i riksdagen. För att säkerställa detta bör utredningen innehålla en parlamentarisk referensgrupp där samtliga riksdagspartier ingår. Arbetet bör bedrivas så att en ny lagstiftning som uppfyller direktivets krav kan vara på plats den 1 januari 2023. Vi anser att riksdagen bör tillkänna det som nu anförts för regeringen.

2. Översyn av vapenlagstiftningen, punkt 2 (S, C, V, MP)

av Petter Löberg (S), Johan Hedin (C), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna
2021/22:684 av Mikael Eskilander (SD),
2021/22:2903 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 4,
2021/22:3578 av Lars Beckman (M),
2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 3 och 19,
2021/22:3975 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 39 och
2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 15.

Ställningstagande

Som framgår ovan har utskottet tidigare ställt sig bakom tillkännagivanden om att det bör göras en mer generell översyn av vapenlagstiftningen. Inte minst mot bakgrund av riksdagens många tillkännagivanden i vapenfrågor de senaste åren och för att få en långsiktig reglering på plats anser vi att det nu är viktigt med en bred parlamentarisk förankring i dessa frågor. Det kan därför vara lämpligt att en sådan utredning som efterfrågats i reservation 1 får i uppdrag att även se över vapenfrågorna i stort. Det innefattar en översyn av vapenlagstiftningen, men den bör även omfatta de andra tillkännagivanden som riksdagen tidigare har gjort på området.

3. Ny tillståndsmyndighet för vapenärenden, punkt 3 (S, V, MP)

av Petter Löberg (S), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna
2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 1 och
2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 18.

Ställningstagande

Som framgår av redogörelsen ovan har riksdagen sedan tidigare gett regeringen till känna att det bör inrättas en ny myndighet för jaktfrågor och viltförvaltning samt att tillståndsverksamheten för vapenlicensärenden bör flyttas från Polismyndigheten till denna myndighet. Vi utgår från att regeringen i sin beredning arbetar aktivt med frågan om att flytta tillståndsverksamheten och finner därför inte anledning att nu åter rikta ett tillkännagivande i frågan till regeringen.

4. Handläggning av vapenlicensärenden, punkt 4 (S, V, MP)

av Petter Löberg (S), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna
2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 2,
2021/22:3250 av John Widegren (M) och
2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1.

Ställningstagande

Av redogörelsen ovan framgår att Polismyndigheten tilldelats ökade anslag för att förkorta handläggningstiderna i vapentillståndsärenden och ålagt vissa återrapporteringskrav gällande hur myndigheten ska hantera frågan. Vi utgår därtill från att regeringen fortsätter att följa dessa frågor och vidta de åtgärder som behövs. Sammantaget anser vi inte att det finns skäl för riksdagen att nu ta något ytterligare initiativ i frågan.

5. Tidsbegränsade licenser, punkt 5 (S, V, L, MP)

av Petter Löberg (S), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Joar Forssell (L), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna
2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 4 och
2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 10.

Ställningstagande

Det är endast helautomatiska vapen och enhandsvapen för flerskott som omfattas av krav på förnyade tillstånd vart femte år, och kravet beror på att dessa vapen är särskilt stölbegärliga och farliga. Vi kan konstatera att det därför är viktigt med kontinuerlig uppföljning och kontroll av att förutsättningarna för tillstånd är uppfyllda. Därtill har det dödliga skjutvapenvåldet i kriminella miljöer ökat kraftigt under senare år, varför det måste anses vara av än större vikt att motverka att dessa särskilt farliga skjutvapen används i kriminella syften. Vi anser därmed att det inte finns skäl att ändra på dessa regler och att motionerna bör avslås.

6. Synnerliga skäl i vapenlagen, punkt 6 (S, V, L, MP)

av Petter Löberg (S), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Joar Forssell (L), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 5 och

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 14.

Ställningstagande

Vi anser att det i fråga om helautomatiska vapen och enhandsvapen är befogat med särskild restriktivitet i tillståndsgivningen. Vi konstaterar också att frågan har analyserats i promemorian Ds 2018:30 och att riksdagen för ett år sedan riktade ett motsvarande tillkännagivande till regeringen. Vi menar därför att det inte finns skäl för riksdagen att göra något sådant tillkännagivande som efterfrågats av motionärerna.

7. Licenshantering vid vapenbyte, punkt 7 (S, V, MP)

av Petter Löberg (S), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 12 och

2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 29.

Ställningstagande

Som framgår av redogörelsen ovan riktade riksdagen våren 2021 ett tillkännagivande till regeringen om att se över reglerna om licenshantering vid vapenbyte. Enligt vår mening finns det inte anledning att föregripa beredningen av det tillkännagivandet och det är därför inte är påkallat med ytterligare ett tillkännagivande i frågan.

8. Krav för vapenlicens, punkt 8 (S, V, MP)

av Petter Löberg (S), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3490 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 22 och

2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 30.

Ställningstagande

Vi anser inte att det har framkommit något som talar för att de nuvarande reglerna för beviljande av vapenlicens skulle behöva ses över. Vi kan vidare konstatera att riksdagen för ett år sedan tillkännagav det som motionärerna nu åter efterfrågar. Sammantaget finner vi inte att det finns anledning för riksdagen att göra ett sådant tillkännagivande som motionärerna efterfrågar.

9. Utökad vapengarderob, punkt 9 (S, V, MP)

av Petter Löberg (S), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:687 av Mikael Eskilandersson (SD),

2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 9,

2021/22:2903 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 3 och

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Vi konstaterar att en promemoria bereds i Regeringskansliet och att nya regler om utökad vapengarderob är föreslagna att träda i kraft den 1 juli 2022. Vi anser därför att det inte finns skäl att rikta ytterligare ett tillkännagivande i frågan till regeringen.

10. Europeiskt skjutvapenpass, punkt 10 (S, V, L, MP)

av Petter Löberg (S), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Joar Forssell (L), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:633 av Mats Green (M),

2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 13 och

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 5.

Ställningstagande

Som framgår ovan har riksdagen senast förra året tillkännagett för regeringen att den ska genomföra en översyn av reglerna om europeiskt skjutvapenpass, och frågan bereds i Regeringskansliet. Vi anser därför att det inte finns skäl att nu åter rikta ett tillkännagivande till regeringen.

11. Handel med vapen, punkt 11 (S, V, L, MP)

av Petter Löberg (S), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Joar Forssell (L), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1343 av Mattias Jonsson och Anna Johansson (båda S) och

2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 33.

Ställningstagande

Med hänsyn till att skjutvapen inte är som vilken vara som helst står vi bakom de bedömningar som gjordes vid införandet av de nuvarande bestämmelserna om vapenhandel. Det innefattar att tillstånd endast får meddelas för den

vapenhandel som ska bedrivas yrkesmässigt. Vidare riktade riksdagen för ett år sedan ett tillkännagav till regeringen med samma innebörd som det som nu efterfrågas av motionärerna och det bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Vi anser sammantaget att det inte bör göras något tillkännagivande i frågan.

12. Tillsyn av skjutbanor, punkt 12 (S, V, MP)

av Petter Löberg (S), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna
 2021/22:685 av Mikael Eskilandersson (SD),
 2021/22:1380 av Marlène Lund Kopparklint (M),
 2021/22:1848 av Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Charlotte Hammar
 Johnsson (båda M),
 2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 3,
 2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 15 och
 2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) yrkande 37.

Ställningstagande

Som framgår ovan har riksdagen tillkännagett för regeringen att det bör inrättas en ny jakt- och viltmyndighet. En sådan myndighet bör, som riksdagen också har tillkännagett, kunna åläggas ansvar för tillsyn och tillståndsprövning för skjutbanor. Då tillkännagivandet avseende skjutbanor bereds inom Regeringskansliet anser vi att det inte finns anledning för ytterligare ett initiativ i frågan.

13. Vapenbrott, punkt 13 (SD, KD, L)

av Andreas Carlson (KD), Adam Marttinen (SD), Katja Nyberg (SD), Tobias Andersson (SD), Magnus Oscarsson (KD) och Joar Forssell (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 14 och

2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 9–11.

Ställningstagande

Även om vi välkomnar de senaste årens straffhöjningar för vapenbrott menar vi att dessa höjningar är otillräckliga för att bemöta de senaste årens ökande skjutvapenvåld. Vi vill att straffen för vapenbrott ska höjas väsentligt, såväl för brott av normalgraden som för grovt och synnerligen grovt vapenbrott, dels för att tillåta en mer nyanserad straffmätning, dels för att framhålla allvaret i de allvarigare formerna av vapenbrott.

14. Vapen till våldsbejakande extremister, punkt 15 (C, L)

av Johan Hedin (C) och Joar Forssell (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3984 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 14.

Ställningstagande

Som redogjorts ovan har Högsta förvaltningsdomstolen nyligen avgjort ett ärende där en medlem i en nazistisk organisation getts rätten att behålla sitt vapentillstånd. Detta visar att vapenlagstiftningen i denna del behöver ses över. Det är orimligt att staten genom utdelande av vapenlicenser bidrar till att personer som aktivt ansluter sig till våldsbejakande och våldsutövande extremistmiljöer beväpnar sig.

15. Regelverket för vapentillverkning, punkt 16 (M)

av Johan Forssell (M), Louise Meijer (M) och Sten Bergheden (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 21.

Ställningstagande

Enligt dagens regelverk för strategiska produkter krävs tillstånd av ISP för att tillverka vapen. Tillstånd ges dock normalt sett endast om verksamheten har betydelse för militära ändamål, vilket exempelvis jaktvapen sällan bedöms ha. Denna regel stoppar nyföretagande inom tillverkning av jakt- och sportvapen, alldeles oavsett om det rör sig om seriösa aktörer som uppfyller samtliga relevanta krav för en säker tillverkning. Det bör därför övervägas om förutsättningarna för seriösa företag att bedriva en säker tillverkning av vapen för icke-militära ändamål bör förenklas.

16. Regelverket för vapensamlare, punkt 17 (S, V, L, MP)

av Petter Löberg (S), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Martin Marmgren (MP), Anna Wallentheim (S), Joar Forssell (L), Gunilla Svantorp (S) och Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1860 av Sten Bergheden (M) och

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 20.

Ställningstagande

Vi anser inte att en vapensamling ska jämföras med andra typer av samlingar och att de nuvarande reglerna är välavvägda i balansen mellan den enskildes rätt att utöva sitt intresse och det allmännas krav på kontroll av vapen. Vi anser därför att det inte bör göras något sådant tillkännagivande som efterfrågas av motionärerna.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 18 (M)

Johan Forssell (M), Louise Meijer (M) och Sten Bergheden (M) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om våra förslag vidhåller vi de synpunkter som företrädare för vårt parti framfört i tidigare ställningstaganden och i den aktuella kommittémotionen men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 18 (SD)

Adam Marttinen (SD), Katja Nyberg (SD) och Tobias Andersson (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om våra förslag vidhåller vi de synpunkter som företrädare för vårt parti framfört i tidigare ställningstaganden och i den aktuella kommittémotionen men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 18 (C)

Johan Hedin (C) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om mina förslag vidhåller jag de synpunkter som företrädare för mitt parti framfört i tidigare ställningstaganden och i den aktuella kommittémotionen men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

4. Motioner som bereds förenklat, punkt 18 (V)

Gudrun Nordborg (V) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om mina förslag vidhåller jag de synpunkter som företrädare för mitt parti framfört i tidigare ställningstaganden och i den aktuella kommittémotionen men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

5. Motioner som bereds förenklat, punkt 18 (KD)

Andreas Carlson (KD) och Magnus Oscarsson (KD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om vårt förslag vidhåller vi de synpunkter som

företrädare för vårt parti framfört i tidigare ställningstaganden och i den aktuella kommittémotionen men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

6. Motioner som bereds förenklad, punkt 18 (L)

Joar Forssell (L) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om mina förslag vidhåller jag de synpunkter som företrädare för mitt parti framfört i tidigare ställningstaganden och i de aktuella kommittémotionerna men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:158 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ytterligare skärpa straffen för olaga vapeninnehav och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:470 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till regelbundet återkommande vapenamnestier i syfte att få människor att lämna in illegala vapen, ammunition och explosiva varor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:560 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förvara vapen hos annan och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:633 av Mats Green (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erkänna EU:s vapenpass och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:682 av Mikael Eskilandersson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förlänga giltighetstiden för låneintyg för jaktvapen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:683 av Mikael Eskilandersson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förvara jaktvapen i andra personers vapensköp och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:684 av Mikael Eskilandersson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagstiftningen bör förändras så att den klart skiljer på brott med legala vapen och kriminellas vapenbrott och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:685 av Mikael Eskilandersson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta tillsynsansvaret för skjutbanor från Polismyndigheten och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:686 av Mikael Eskilandersson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka maximalt magasin på halvautomatiska hagelvapen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:687 av Mikael Eskilandersson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka vapengarderoben och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:747 av Mikael Eskilandersson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändra regelverket i ordningslagen för s.k. tillfälliga skjutbanor, så att jägare kan fortsätta träna jaktstygsskytte som tidigare, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:830 av Johan Löfstrand m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda hur man tillgodogör sig den digitala tekniken och underlättar hanteringen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:1343 av Mattias Jonsson och Anna Johansson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att, inför ett förvärv eller övertagande av ett bolag som driver vapenhandel, genomföra både inventering och nödvändig kontroll och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1380 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att man ska överväga att flytta ansvaret för tillsyn av skjutbanor från polisen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1848 av Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör göras en översyn av kontrollfunktionen av skjutbanor och i den beakta möjligheten att låta Fortifikationsverket kontrollera och godkänna såväl civila som militära skjutbanor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1860 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket runt vapensamlingar i syfte att underlätta och stötta det kulturella viktiga arbetet med att bevara och vårda ett viktigt kulturarv och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1931 av Åsa Coenraads och Lars Püß (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta förvaring av ammunition av annan kaliber än den som vapenlicensen tillåter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2062 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att starta en utredning om hur lagstiftningen kring skjutbanor kan skyddas från inskränkningar som drabbar svenskt jakt- och sportskytte och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2176 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att förvara vapen i annans vapensåp och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2225 av Erik Ottoson (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av digitalisering och automatisering av hela eller delar av beslutsprocessen för ansökningar om vapenlicenser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att digitalisera och automatisera hela eller delar av kontrollen över vapen som importeras till Sverige samt att dessa når slutkund på ett legalt sätt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2334 av Roger Haddad (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja minimistraffet för innehav av handgranater och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2484 av Robert Halef (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en obligatorisk registrering av köpare av ammunition samt serienummer av ammunition, för att möjliggöra för polisen att lokalisera personen som handlat ammunition som har använts vid brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2509 av Adam Marttinen m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny tillståndsmyndighet för vapenlicensfrågor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handläggningstid för vapenlicens och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om besiktning av skjutbanor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa femårslicenser för vapen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om begreppet synnerliga skäl i vapenlagen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att svensk vapenlag alltid ska gå före EU:s direktiv och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om auktorisation av skyttesammanslutningar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska vara tillåtet att tillfälligt förvara licensbelagda vapen i andras vapenskåp och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vapengarderoben bör utökas och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om intyg om lån av skjutvapen och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förvaring av ammunition och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om europeiskt skjutvapenpass och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vapenbrott och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förverkande av magasin och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt straff för vapensmuggling och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2789 av Mikael Oscarsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att åtgärder vidtas så att risken minimeras för framtida stölder av Regeringskansliets vapen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2903 av Ann-Sofie Alm (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla och effektivisera licenshanteringen för jägare och sportskyttar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur licenshanteringen för vapen kan digitaliseras på ett tryggt och säkert sätt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur storleken på en vapengarderob i dag bättre kan harmonisera med modern jakt och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jakt och jägare bidrar till att öka Sveriges välbefinnande, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3011 av Eric Westroth (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta förvaring av vapen på annan adress än den man är folkbokförd på, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3250 av John Widegren (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett system behöver utredas för hur Sverige kommer till rätta med de långa handläggningstiderna i vapenlicensärenden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3453 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra tolkningar av vapenlagen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3490 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vilken möjlighet polisen ska ha för egna tolkningar av vapnets utseende vid licenshanteringen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3577 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att göra ett förtydligande i vapenförordningen om att beakta målskjutningsvapnets lämplighet utifrån den målskyttegren idrottsskytten angett att vapnet är avsett för och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3578 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att förenkla för legitima vapenbärare och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3664 av Daniel Bäckström m.fl. (C):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla enklare regler för skjutbanor i syfte att underlätta för övningskytte och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3782 av Johan Forssell m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att handläggningen av vapenärenden bör skyndas på och att servicegarantier bör införas tillsammans med ett skydd mot ekonomiska förluster och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ansvarig myndighet måste kunna uppdatera sina aktuella vapenlistor snabbare så att de som vill byta till nya vapen på marknaden inte blir hindrade av långa handläggningstider, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utan dröjsmål göra en översyn av vapenlagstiftningen och det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar för att skapa ett regelverk som underlättar för jakt, sportskyttar och samlare och minskar arbetsbördan för tillståndsmyndigheten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att effektivt utöka vapengarderoben för jägare och sportskyttar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt godkänna EU:s vapenpass och därmed minska tiden och kostnaden för in- och utförseln av legala vapen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge möjligheter att förvara vapen på ett säkert sätt hos annan om man regelmässigt jagar på andra orter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att 2017 års ändringsdirektiv i svensk rätt ska implementeras på en miniminivå och inte gå längre än vad direktivet kräver och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kunna lämna ut låneintyg i upp till max 30 dagar och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att helt slopa kravet på förnyande av tillstånd vart femte år för innehav av helautomatiska vapen och enhandsvapen och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge godkända vapenhandlare en auktorisering som ger dem möjlighet att under vissa förutsättningar kunna lämna ut och godkänna vapenlicenser direkt om det är inom vapengarderobens utrymme och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge auktoriserade vapenhandlare möjlighet att kontinuerligt kunna skrota vapen och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att när det gäller kraven för målskyttevapen ersätta synnerliga skäl med särskilda skäl och definiera det senare i lag eller förordning och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ansvaret för tillsynen och tillståndsprövningen av landets skyttebanor ska utredas och att det bör prövas om ansvaret kan flyttas till den nya Viltmyndigheten alternativt annan myndighet och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda att ta bort kravet på licens för mynningsladdare som laddas med svartkrut och är tillverkade även efter 1890 och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att flytta vapenlicensärenden till den nya Viltmyndigheten enligt tidigare tillkännagivande och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av vapenlagstiftningen i syfte att göra en tydligare skillnad mellan illegala vapen och förseelser som begås av en person som har eller har haft licens till det vapen som förseelsen avser, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen för vapensamlare i syfte att förtydliga den och därmed underlätta för landets godkända samlare att kunna fortsätta att samla på vapen och dels för att underlätta och förtydliga lagstiftningen för tillståndsmyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för seriösa och godkända företag att tillverka jaktvapen och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga vapenlagstiftningen så att polisen endast gör bedömning av vapnets vitala delar vid tillståndsprövningen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3877 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD):

29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en vapenägare som byter in ett vapen borde kunna köpa ett nytt av samma typ utan att en ny prövning görs och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att licensprövning för vapen endast omfattar licenspliktiga delar och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rättshjälp ska kunna ges när ett vapenlicensmål går till domstol och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU:s vapendirektiv inte ska överimplementeras och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort kravet på ett visst antal transaktioner per år för att vapenhandlare ska få sälja vapen och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den nya jakt- och viltvårdsmyndigheten också bör ges ansvar för besiktningen av civila skjutbanor såsom skjutbanor för jaktskytte och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L):

63. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att straffen för grova vapenbrott samt brott mot tillståndsplikten för explosiva varor liksom tillhörande smuglingsbrott ska skärpas så att de ligger i nivå med vad som gäller för motsvarande grova narkotikabrott och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3975 av Johan Pehrson m.fl. (L):

38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att handgranater bör klassas som vapen och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om reformering av vapenlagen, lagen om explosiva varor och lagen om krigsmateriel och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda föränsvar för vapen m.m. i fordon och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3984 av Johan Pehrson m.fl. (L):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vapenlicenser för personer som tillhör våldsbejakande extremistiska miljöer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för vapenbrott av normalgraden och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om grovt vapenbrott och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om synnerligen grovt vapenbrott och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en uppdelning mellan legala och illegala vapen i lagen och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
18. Motioner som bereds förenklat		
2021/22:158	Edward Riedl (M)	
2021/22:470	Linda Westerlund Snecker m.fl. (V)	6
2021/22:560	Edward Riedl (M)	
2021/22:682	Mikael Eskilandersson (SD)	
2021/22:683	Mikael Eskilandersson (SD)	
2021/22:686	Mikael Eskilandersson (SD)	
2021/22:747	Mikael Eskilandersson (SD)	
2021/22:830	Johan Löfstrand m.fl. (S)	
2021/22:1931	Åsa Coenraads och Lars Püss (båda M)	
2021/22:2062	Marléne Lund Kopparklint (M)	
2021/22:2176	Helena Storckenfeldt m.fl. (M)	
2021/22:2225	Erik Ottoson (M)	2
2021/22:2334	Roger Haddad (L)	
2021/22:2509	Adam Marttinen m.fl. (SD)	6–8, 10, 11, 15 och 18
2021/22:2789	Mikael Oscarsson (KD)	
2021/22:2903	Ann-Sofie Alm (M)	1 och 2
2021/22:3011	Eric Westroth (SD)	
2021/22:3453	Marléne Lund Kopparklint (M)	
2021/22:3577	Lars Beckman (M)	
2021/22:3664	Daniel Bäckström m.fl. (C)	19
2021/22:3782	Johan Forssell m.fl. (M)	2, 6, 8, 13 och 16
2021/22:3877	Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD)	31
2021/22:3974	Johan Pehrson m.fl. (L)	63
2021/22:3975	Johan Pehrson m.fl. (L)	38 och 40